

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 78. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1908. SZEPTEMBER 29-én.

V. Year. No. 78.

MOLNÁR FERENCZ VÉDŐI.

ELŐKELŐ MAGYAROK BECSÜLETÉBE MÁRTJÁK TOLLUKAT.

Azt hittem, hogy az „Ördög”-ügy már le van tárgyalva. Hogy a függöny végképpen legördült ama alig épületes kontroverzia felett, mely Fiske és Savage new yorki színiigazgatók között dühöngött afelött, hogy kettejük közül ki is a jogosított bemutatója Molnár Ferencz színdarabjának. Engem az előadásnak ez a része sohasem érdekelt. Művészi oldalát néztem csak és azt, hogy az előadás révén mennyi az amerikai magyarságnak erkölcsi haszna. Reméltem tehát, hogy az előadásnak üzleti oldalát, mely a színiigazgatóknak, Molnár Ferencznek és az író ügynökeinek kizárólagos magánügye, magyar újságíróknak többé érinteni nem kell. Csaldtam.

A múlt héten kezembe akadt ugyanis egy New Yorkban megjelenő magyar havi folyóirat, amelynek hátlapján a

emelné, ha Dienes-Warm ur az említett nyelvezet elcsiklában, rám ezélezva, azt nem mondaná: „az ő, Zerkowicz urnak, pártját fogó sajtó, hogy Zerkowiczról elterelje az odiumot. Molnár Ferenczre sülte rá, hogy ő ríselkedett meg, hogy többet ártott a magyar népek ríselkedésével, mint amennyit használt kitünő darabjával.”

Ismétlem, amit mondtam: Molnár ur igenis ártott a magyar ügynek, amikor „Az Ördög” szerzőjéhez nem méltó hangon avatkozott bele az itteni színiigazgatók vitás dolgába. Mert amint minden józanészű embernek el kell ismeri, hogy Savage ur jóhiszeműleg ment bele „Az Ördög” előadásába, ugy Fiske és Konta urakról csak az tagadhatja meg a jóhiszeműséget, akinek mesterségét a „Jitkos” üzletésinasítás képezte mindig.

tünk, mégis respektálni akarod és fizetni akarsz. Eszerint te a műret most már MINDEN SKRUPULUS NÉLKÜL eladhatod, sőt, ha a könyvpiacodon helyet tudsz e műnek szerezni, ott is értékesítheted.”

Van-e most már ember, — ismét kivésem a korrektség dolgában tulskraplopus Dienes urat, — aki el nem ismeri, hogy Konta ur helyesen járt el, amikor az abban a levélben kifejtett jogokat megvette és ezen jogai alapján kötötte meg azután a szerződést Fiske színiigazgatóval? Hiszen a levél szerint nemcsak Valentin, a feljogosított ügynök, de maga Molnár Ferencz is helyeselte az eljárást. Konta Sándor mégis, mihelyt Fiske-vel a szerződést megkötötte, értesítette Valentin urat is, Molnár Ferencz urat is.

Közben Zerkowicz Emil kereskedelmi tanácsos Barkóktól megszerzett jogokkal a zsebében érkezett vissza New Yorkba Magyarországból. Zerkowicz ur nem ismerté Kontát, akj akkor már megkötötte volt a szerződést Fiskevel. Neki tehát a darabnak Fiske által való előadására befolyása annál kevésbé lehetett, mert, amint említettem, Konta és Fiske között a dolog akkor már régen nyélbe volt ütve.

És Dienes ur mégis Zerkowicz kereskedelmi tanácsosnak akar lezékelt adni a korrektségből. Bizony isten, nehéz dolog szatírát nem írni.

De Dienes ur, miután kivégezte Zerkowicz urat, felgyűrt ingujjal Konta Sándor ellen megy. Mert Dienes ur korrekjt jelene nem tűrheti el azt, hogy egy érdemes író, Loew N. Vilmos urat, megfoszszanak babérjaitól. Dienes urnak ugyanis az a panasza, hogy a színiadapon Konta Sándor ur szerepel mint fordító, nem pedig Loew N. Vilmos, holott Dienes ur szerint Loew fordította le a Fiske számára a darabot.

Tény az, hogy Loew N. Vilmos ur, aki Petőfi-fordításaival nagy érdemeket szerzett magának, nekem bevallotta, hogy Konta Sándor őt „Az Ördög” fordításával soha meg nem bízta, hanem Rudnyánszky kérésére MÁSFÉL NAP elafit lefordította. Tény az, hogy Loew ur önmaga mondogta nekem, hogy egy másfél nap alatt elkészített fordítás nem használható. Tény az, hogy Loew ur azután felvitte Konta urhoz a fordítást és 100 dollárt kért érte, hogy Konta azt, részben, mert megbízást nem adott, részben, mert a fordítás használható nem volt, visszatámasztotta. Tény az, hogy mikor azután a száz dollárért az „Ember tragédiája” gyönyörű angol fordítását is odakinálta Loew Kontának, ez utóbbi kifizetett Loew kezébe 100 dollárt s tény az, hogy Konta ingyen visszaadta Loewnek az „Ember tragédiája” fordítását. Tény végül az, hogy Konta ur megbízásából én tettem Loew urnak személyesen azt az ajánlatot, hogy Konta ur költségen nézze meg a Fiske-előadást s azután nyilatkozzék, rajjon Loew fordítása akár egészben, akár részben használható lett-e.

Dienes Márton ur, ez a valóság. De amíg én a valóságok dacára agyonvédelmeztem Molnár, Savaget, Loewet, agyondorogoltam Zerkowiczot és Kontát, „korrektségekben” nem emelte fel tollát akkor, amikor egy előkelő new yorki angol napilapban irodalmi tolvajlással vádolták Molnár Ferenczet. Ez ellen — miután Savage ezért nem ad oldalal hirdetést, — csak egy szóval sem védte meg Molnár Ferenczet. Az ez ellen való tiltakozást reám bízta. Meg is tettem.

Végül még egyet. Dienes ur és érdektársai beszélnek a dícsőségről, melyet a Savage-előadás a magyar névre hozott. Leközlöm fennebb ama Savage-előadás színlapját. Aki bebizonyítja, hogy ama színlap után akár csak egyetlen amerikai sejtj is, hogy Molnár Ferencz magyar író s hogy „Az Ördög” magyar szellemi termék, az jutalmul megkapja Dienes Márton urnak a — korrektségről megírandó könyvének egy diszkötéses példányát.

Singer Mihály.

NÉMETEK ÉSZBETÉRNEK.

ERŐS MAGYAR NEMZETET AKARNAK.

Változnak az idők. A németellenes mozgalmak, amelyek különösen az utóbbi napokban Laibachban és Csehországban vérengzésekké fajultak, gondolkodóba ejtik a németeket. Bécsben is, Berlinben is, sőt a new yorki Staats-Zeitung szerkesztőségében is kezdenek észretérni. Kezdi belátni, hogy az a politika, amely Ausztriában hagyományossá vált s amelynek révén váltak a németiségek egyre vakmerőbbé, ellenségeket nevelt a németiségnek.

Szóval, a puska visszafelé sült el. Németországban is, Ausztriában is azt hiték évtizedeken át, hogy a magyar nemzet halálos ellensége a német elemnek. Gyengíteni akarták tehát és tényleg gyengítették Magyarországot azza, hogy ellene uszították a németiségeket. Magyarország nem birt megerősödni, mert rákényszerítették a nemzetiségi politikát folytatására s így megakadályozták abban, hogy határozott magyar nemzeti politikát folytasson. Minden abbéli elhatározását Magyarországnak, hogy magyar földön érvényt szerezzen a magyar állameszmének, Bécsben és Berlinben, és ezeknek nyomán az egész világon, odamagyarították, hogy a „félvad” magyarok meg akarják fosztani a nemzetiségeket évezredek jogaitól” s a népjog nevében tiltakoztak a magyar nemzet „jogfosztó törekvései” ellen.

Ezt hallottuk a magyar alkotmány helyreállítása óta naponta s osztrák és német segítséggel a horvátok, tótok, románok, szerbek tényleg elhitették a világgal, még Amerikával is, hogy Kossuth földjén a rabszolgaság járműbe avasulttá válna a nem magyarajku népek.

Változtak azonban az idők. A németek által felbujtogatott és felbátorított nemzetiségek a — németek ellen fordultak. Most már belátják Németországban, hogy a németiségnek, hogy az európai békének csak egy veszedelmes ellensége van: a szláv elem, mely, ha egyesül, pusztítva fog végighömpölyögni Európa térféjén. Belátják, hogy a hármasszövetségnek legerősebb támasza egy megerősödött, szilárd nemzeti alapokon nyugvó Magyarország volna.

Érdekes és felette jellemző az a vezérezsék, mely a New Yorker Staats-Zeitung, a magyarfalásáról híres Staats-Zeitung szombati számában foglaltatik. Betűszerinti fordításban a következőket mondja:

„Ameddig a magyar nemzet ur marad a saját házában, minden nemzeti követelés dacára az érdekek felismerése a hármasszövetséghez való tartozást meg nem ingatja. Másféleképpen azonban, ha egyszer a nemzetiségek kerekednének felül. Ha a tótokat és szerbeket szabadon ereszti, a horvátokkal együtt hamarosan letépnek a hármasszövetséget. EZT NE FELEJTSÉK EL AZOK, AKIK OLY ÉLES KRITIKÁT GYAKOROLNAK A MAGYAR NÉP ABBELI TÖREKVÉSÉN, HOGY A LÉTESITENDŐVÁLASZTÁSI REFORM UTJÁN IS MEGMARADJON URNAK A SAJÁT HÁZÁBAN. Gyermekeskedélyek és a riedeg doktrináriizmus az általános és feltétlen választást jogban látják a balszámot minden földi bajra. Pedig az általános választói jog mint gyögyösz, gyakran csütörtököt mondott. Legutóbb Ausztriában, ahol a nemzetiségi zavarokat lett volna hivatala elsimítani, HOGY A MAGYAROK URAI MARADJANAK A SAJÁT ORSZÁGUKNAK, EZT MEGKÖVETELI A TÖRTÉNELMI LOGIKA ÉS A KULTURÁLIS SZÜKSÉGESSÉG.”

Igy ir most ugyanaz a Staats-Zeitung, mely minden alkalommal egyet

rigni szokott rajtunk. Mi ennek a Pálfordulásnak szívből örülünk. Tudtuk, hogy be fog következni, de nem hittük, hogy a németek ilyen villamos gyorsasággal fognak észretérni. A kijózanodás persze nem volt önkéntes. A laibachi és csehországi események siettettek. A magyar kormány dolga most már, a németek józan tanácsa szerint eljárni. A magyaroknak urnak kell bizonyulni a saját házában. Erre pedig csak egy mód van: Magyarországból ki kell rekeszteni végleg a nemzetiségi politikát. Erős, határozott magyar nemzeti politika mellett egy évszázad múlva nem lesz Magyarországon nemzetiségi kérdés.

AZ ORTINSZKY-ÜGY.

A „Magyar Zászló” és a görög katolikus papok.

Tudtuk, hogy Korács Kálmán ur, a „Magyar Zászló” szerkesztője hamarosan fegyvert kovácsol abból a görög katolikus papok ellen, hogy ők, amint ez a Páldy Károly ellen megindított eljárásból kiderült, Dienes Márton urral tárgyalásokat folytattak azíránt, hogy ügyüknek a Pesti Hírlapban szószólója legyen.

Hogy a „Magyar Zászló”, mely tantoríthatatlanul kardoskodik Ortinszky püspök mellett, ebből az ügyből kifolyólag is vádat kovácsol a görög katolikus papok ellen, azon nem csodálkozik senki, aki a „Magyar Zászló” magatartását szemmelkísérte. Viszont mintha józan és higgadt gondolkodású ember természetesen fogja találni, hogy a görög katolikus lelkészek, akiknek az Ortinszky püspök ellen folytatott küzdelemben nem állanak magyar lapok a rendelkezésükre, ilyeneket meg pénzadkozatok árán is je akarnak kötni az ügyük számára. Mi abban nem találunk szégyenletes dolgot, hogy az ember az ő ügyes-bajos dolgainak elintézésére ügyvédet fogad.

Nem az a fontos dolog, hogy a papok Dienes urat hírlapi cikkekért meg akarták fizetni. Azt kell megvitatni, hogy az áldatlan harcban kinek van igazsága: Ortinszky püspöknek, vagy a lelkészeknek?

SZILLEY A BIRÓ ELŐTT.

Menház sikkasztója bűnösnek vallotta magát.

Pénteken került New Yorkban Maloney törvényészeki bíró előtt tárgyalásra Szilley Emilnek, a new yorki magyar menház sikkasztójának bűnügye.

A vádat New York város ügyészsége képviselte, a védelemmel Hunfalvy Hugó jeles magyar ügyvédet bízta meg Szilley.

A megtévedt fiatal ember mindenki-ben számalmat keltett, amikor a börtön-őrök a tárgyalás terembe hozták őt. Nyomorék alakját még jobban eltorzította a tuskés arc, melyet a börtön levegője majdnem átlátszóvá tett.

Huszonnégy esetben követett el Szilley sikkasztást, de mindazonáltal csak négyszeres vádat emeltek ellene. Ha Szilley enyhe büntetésben részesül, ezt csakis védőjének, Hunfalvy urnak köszönheti, aki abban egyezett meg a vádatossággal, hogy ez csak egy vádat fog Szilley ellen emelni, ha ez bűnösnek vallja magát. Ez megtörtént s így a tárgyalás csak rövid időt vett igénybe.

Ma, kedden fogják a vád- és védőbeszédet elmondani s azután a bíró azonnal kihirdeti az ítéletet.

GARDEN THEATRE

HENRY W. SAVAGE, Lessee
CLAXTON WILSTACH, Manager FRANK C. PAYNE, Gen'l Press Rep.

Week Starting MONDAY, AUGUST 24, 1908

HENRY W. SAVAGE offers

“THE DEVIL”

An adaptation by OLIVER HERFORD, of DER TEUFEL, by EXCLUSIVE ARRANGEMENT with the author, FRANZ MOLNAR. Originally produced at Hartford, July 6th, 1908, with the assistance of Julius Herzka, Director-General of the Volks-Theatre, Vienna. This production staged by Robert Milton.

CAST OF CHARACTERS.
IN ORDER OF APPEARANCE.

Karl Mahler, an artist.....	Paul McAllister
Heinrich, his son.....	W. Chrystie Miller
Mimi, his model.....	Marion Lorne
Olga Hofmann, the banker's wife.....	Dorothy Dorr
Herman Hofmann, a banker.....	Frank Monroe
The Devil (calling himself Dr. Miller).....	Edwin Stevens
Madame Zander.....	Marguerite Snow
Elsa Berg, an heiress.....	Nan Lewald
Madame Reineke.....	Jane Murray
Madame Schleswig.....	Theodosia de Cappel
Madame Lassen.....	Tiny Marshall
Herr Grosser.....	John McKee
Herr Bresser.....	Arthur Hoyt
Man Servant.....	Franklin Bixby

SYNOPSIS OF SCENES.

ACT I.—Karl Mahler's Studio, Vienna. (Afternoon.)
ACT II.—Conservatory Reception Room at the Hofmann's. (Evening.)
ACT III.—At Karl's Studio. (The next morning.)
Scenery Designed and Painted by Walter Burridge.
Mechanical Effects by Charles Brown.
Properties by John Williams.
Electric Effects by Joseph Wilson.
Carriages at 10:45 P. M.

MATINEES WED. and SAT. at 2:15 P. M.

Piano furnished by Mason & Hamlin Co.

This Theatre disinfected with C. & N. Disinfectant

mikor megláttam Savage urnak egész oldalát behitő hirdetését, tisztában voltam azíránt, hogy az a hirdetés bizonyos összefüggést parancsol a folyóirat tartalmára. Helyes uton jártam. A folyóirat ugyanis nyolcz oldalát szentel az Ördög-ügynek.

Mielőtt ezzel a nyolcz oldalas „cikkekkel”, mely két előkelő new yorki magyar embernek becsületét támadja, foglalkoznám, fel kell említenem egy bizonyára mindenkit érdeklő dolgot. Azt, hogy a szóban forgó folyóiratot Warm Vilmos ur szerkeszti, ugyanaz a Warm Vilmos, akinek neve Dienes Márton volt s aki éppen a múlt héten zsarolás miatt fogatott el egy magyar fiatal embert, aki azonban Korács Kálmán mekesportyi plébános azon vadjára még nem felelt, hogy pénzért arra akarta felhasználni levelezői állását a „Pesti Hírlap”-nál, hogy ebbe cikkekét esztasson egy bizonyos érdekesoport érdekében.

Ugyanez a Dienes-Warm a korrektségből akar lezékelt adni Zerkowicz Emil kereskedelmi tanácsos urnak. Ugyanez e Dienes-Warm azzal vadolja Konta Sándor urat, hogy egy „érmes író”-ról lelopta a babérokat, hogy ezeket a saját fejére tegye.

Értem és méltánylom, hogy Zerkowicz és Konta urak nem bocsátkozhatnak polémiába Dienes-Warm urral. Magam sem látнам szükségesnek szót

Nézzük meg, mi történt. A „Ördög” nyomtatott kiadásán ez olvasható:

Színpadokkal szemben Kézirat. AZ ELŐADÁS JOGA és a színpadi példány VALENTIN LAJOS színházi ügynöksége utján szereshető meg.

Van-e már most ember, a „korrektség” dolgában persze felette skrupulózus Dienes Márton urat kivéve, aki Konta Sándor ur jóhiszeműségében kétkedhet, mikor ez az uri ember, látván a könyvön, hogy Valentin Lajos Molnár Ferencznek megbízott ügynöke, Valentin Lajos megbízó-leveleiben hitt? És eddig sem Valentin Lajos, sem Molnár Ferencz, de még a tulkorrekt Dienes Márton ur sem vette tagadásba annak a levélnek a valódiságát, amelyet Valentin Lajos 1908 januárius 26-án intézett Rudnyánszky Gyula urhoz s amely Valentin hivatalos papirosán szóról-szóra a következőket tartalmazza:

„Tegnap beszéltem Molnár Ferenczsel, eláadtam neki levedelnek tartalmát „Az Ördög” című darabjának angol nyelven való előadása iránt. MOLNÁR LEGNAGYOBBI KÉSZSÉGGEL ADTA BELE-EGYEZÉSÉT AHHOZ, hogy ezen műret New Yorkban és így Amerikában előadás és ÖRÖMMEL VETTE TUDOMÁSUL AZON KIJELENTÉSEDET, hogy az írói díjakat, habár Amerikával nincsen conven-

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

KOENIG SÁMUEL A MAGYAR REPUBLIKÁNUS KLUBBAN. *Koenig S. Sámuel* honfittársunkat a republikánus pártnak New York állami belügyminiszter-jelöltjét, esütörtök este fogadta a new yorki magyar republikánus klub, amelynek a jövőbeli belügyminiszter is tagja. A klub helyiségei ez alkalomból fényesen voltak fellobogóva, a klub ajtaja előtt egy rézbanda harsogta ki, hogy a klubnak ünnepnapja van és sestetűz tüzijátékok világítottak bele a ködös estbe. A klub helyisége már a kora esteli órákban anynyira megtelt, hogy sok száz ember künnrekedt. Pontban nyolcz órakor *Blau Vilmos* honfittársunk, volt állami főügyész-helyettes, a klub jelenlegi elnöke, megnyitotta az ünnepi ülést és hosszabb beszédben fejtegette a republikánus párt politikáját. Beszédét az utczán felhangzó dörgő éljenek szaktitották felbe, jelölt annak, hogy az ünnepelt, hogy *Koenig Sámuel* közeledik. S midőn az igénytelen külsejű fiatal ember, *Braun Márkus* által vezetve, belépett a klubba, negyedórát tartott az orkán, amelylyel a lelkes hallgatóság a jelöltet fogadta. A fülkésítő zaj lecsillapultával *Braun Márkus*, majd *Leicsó József*, a második kerület vezetője beszélt. Mikor azután *Koenig S. Sámuel* emelkedett fel szólásra, az előbeni tüntetés megismétlődött. Azt hitük, hogy szétvisszik a házat, amikor *Koenig* felolvasta *Roosevelt Tivadar*nak következő levelét:

Kedves Koenig Uram! Örültem, amikor megtudtam, hogy Önt jelölték belügyminiszternek. Azon időtől kezdve, amikor New York városi rendőrfőnök voltam, mindig benső viszonyban maradtam New York keleti oldalával és Taft urhoz a többiek között az a hit vonzott engem, hogy ő ama polgárainknak nagy tömeget megbecsülni tudja, akik New York város keleti oldalán élnek. Fogadjon szívből eredő üdvözlőmet és szeretkezőnataimat. Tisztelettel híve Roosevelt Tivadar.

Az elnök e levele feletti tüntetés amikor véget ért, *Koenig* felolvasta *Taft* elnökjelöltnek következő levelét:

Kedves Koenig Ur! Barnard Ottó iskolatársam arról értesít, hogy New York államban Önt jelölték az belügyministerségre. Igazán megörültem ennek a hírek és szívből üdvözlőmet és őszinte szeretkezőnataimnak. Híve Taft H. Vilmos.

Koenig ur hosszabban beszélt azután a republikánus párt multjáról, államfentartó eredményeiről és arról a politikáról, amelyet a párt a jövőben óhaj

kifejteni. Fejtegetéseit ismételt eljenzésekkel hálálta meg a közönség. Még egynehány szónok ünnepelte a jelöltet és méltatta az érdemeit, mire a szép és lelkes ünnepe végét ért.

AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG FÖGYÜLÉSE. Az Amerikai Magyar Szövetség vezetősége nagyban fáradozik azon, hogy az október 7-én Clevelandban megtartandó főgyűlés minél imponzánsabb módon folyjon le. E főgyűlés iránt amerikai körökben is érdeklődnek, mert meg bírták már értetni az amerikai közönséggel, hogy ez a Szövetség képezi az amerikai magyarságnak erkölcsi központját. Helyénvaló volna, hogy minden amerikai magyar egylet küldjön delegátusokat a Szövetségbe, mert a magyarok egyvívartozás sa csak akkor domborodnak ki a Szövetség is csak akkor védhetné meg a magyarság erkölcsi és anyagi érdekeit eredményesen.

ÖZV. BAZSA JÓZSEFNÉ PANASZA. Az Ohio állambeli Rush Runból a következő levelet vettük, amelyben a felelősség persze öv. Bazsa Józsefné terheli: *Tisztelt Szerkesztő ur! Tessék kiténni kérem, hogy én, öv. Bazsa Józsefné, figyelmeztetnem azokat a honfittársakat, akik egyletbe akarnak lépni, hogy a steubenvillei Pádruai Szent Antal-Egyletbe ne lépjenek. Az én férjem is az egylet végett esett bajba. A báljukon sört mért, emiatt elfogták s az egylet a kisujját sem mozgatta meg, hanem hagyta 14 napig ülni. Férjem emiatt azután agyonlőtte magát. Kilenz évig fizettem az egyletbe s most nincsen senki, aki segítsen rajtam. Tisztelettel öv. Bazsa Józsefné, Box 5, Rush Run, Ohio.*

KONTA SÁNDOR HAZAUTAZIK. *Konta Sándor* hazánkba, az „Ördög” ügyből kifolyólag, amelyre névze éppen lapunk mai számában hozzuk a mi részünkről a befejező-cikket, ma, kedden, Magyarországra utazik. Személyesen akar meggyőződést szerezni arról, vajjon *Valentin Lajos* és *Bárdék* mennyiben véteknek az üzleti élet etikája ellen s viszont *Molnár Ferenc*et sok mindenféle dologról akarja felvilágosítani, amiről a szenális irónak nyilván tudomása nincsen. Értesülésünk szerint *Konta Sándor* e magyarországi utjával egyenetlen akarja a magyar szellem termékeinek az-Amerikába vezető utat.

SZILLEY SÉTÁI MCKEESPORTON. Szeptember 23-iki keeslet a következő levelet vettük Pittsburgból: *Igen tisztelt Szerkesztő ur! A „Bevándorló” f. évi szept. hó 18-iki számában „Szilley ügyében” cím alatt megjelent levél érveinek megerősítésére va-*

gyog bátor az alábbi sorokkal felkeresni. Szeptember 3-án a délutáni órákban éppen McKeesporton, a Market streeti Szabó-féle „Rakóczy”-kávéházban üldögéltem, amikor egy titkosrendőr kíséretében — a jelenlevők nagy ámulatára — Szilley, a Segélyegylet sikkasztója lépett be. Szerinte, igen jó dolga van a mckeesporti rendőrség börtönében s titkosrendőr kíséretében többször sétára is engedik. Most is ilyen minőségben lévén, bejött a kávéházba, amikor is érdekes dolgokat beszélt, mely az „Egy régi tag” levelének argumentumait erősen támogathatja. Megjegyzem, hogy mindannak, amit itt a saját szavai szerint leírok, tanuja volt *Marsalkó Jenő*, az „Amerikai Magyar Nöpszava” pittsburgi irodavezetője, *Szabó*, a kávéház tulajdonosa és még vagy — általam névleg nem ismert — három-négy magyar ember.

„Nem tagadom, hogy sikkasztottam, — kezdte beszédét — de a hiányzó összeg egy részét nem én tettem zsebre, hanem kölcsönadtam egy, a segélyegyletben levő hivatalnoktársamnak, aki azt nem adta vissza. 6—700 dollárra emlékszem, melyet könnyelműen a lányok pénzéből elkezeltem. A Segélyegylet igazgatója ugyan 1000 dollárról beszél, de hát azt se bánom. Rámfoghatnak még egyszer annyit, az ítéletet ez nem fog változtatni. Hanem esodá-lom, hogy az igazgató [Gójdics] elfogadott. Én előtte beismertem még ottléttemkor bűnömöt s tudtával mentem el, olyan ígéretet adva, hogy más helyen dolgozva, ki fogom keresni az elikkasztott pénzt. Most már 10 napja le vagyok tartóztatva s azt kell hinned, hogy az ügyem tárgyalására szükséges pénzt nem tudják, vagy nem akarják megadni. Talán szabadon engednek. De ha nem és a bíróság elé állítanak New Yorkban, ugy az igazgató [Gójdics], fogja majd ezt legjobban megbánni. Kivánsi vagyok, mennyire fognak elítélni. Ha kiszabadulok, — fogadást teszek — felforgatom az egész Segélyegyletet.”

Ennyit mondott és a titkosrendőr vite vissza a rendőrség épületébe. Így beszélgetett máshol is, s ha futni engednék, batorságot véve magának, bizonyára az egész sikkasztási dolgot másra táblázná. Éppen azért kell, hogy New Yorkba hozassák az illetékes bíróság elé, hogy a Segélyegylet vezetőségének becsülete csorbát ne szenvedjen, s a meg-tévedt elvegye megérdemelt büntetését. Az „Egy régi tag” levelének minden passzusát helybenhagyva, tisztelt Szerkesztő urnak vagyok kiváló tisztelője, *Jovitsa István*, 107 Grant street, Pittsburg, Pa.

Leközlöttük a levelet és *Jovitsa* urnak megnyugtatóra ismételtjük, amit már

vettük tanácsát. De elég a beszédből. Cselekedniünk kell. Az esetről első sorban az angol bankot, másodsor pedig a rendőrséget fogom értesíteni.

A rendőrség egyik legügyesebb ügynökét, *Dovodale* felügyelőt rendelte ki a helyszínére. Hosszabb kérdészködsés, szemlék és kutatások után *Dovodale* felügyelő kijelentette, hogy nem érti a „dolgot”. Szerinte a tolvaj nagyon ügyetlen kezdő, vagy rendkívül kör-mönfont nemzetközi betörő lehetett. Az ellentétes nézetek a tényálladékon semmit sem változtattak, mert a pénz elveszett anélkül, hogy nyomára akadhat-tak volna. A vezérigazgató által rossz-szalt rendszer tulajdonképpen abból állt, hogy a pénzeszközben bizonyos üzleti könyvek is voltak, melyekhez a főpénztárnokon kívül a bank többi hivatalnokai is hozzáférhettek, ha egyik vagy másik könyvre szükségük volt. A szekrény a hivatalos órák alatt mindig nyitva volt és senkinek fel nem tűnhet-tett, ha a bank főbb emberei minduntalan a szekrénybe nyultak, melyben az intézet adósainak és hitelezőinek névsorát és bizonyos letétek jegyzékét is őrizték. A nagy vasszekrény alsó részében a bank napi forgalmára szükséges bankjegyek voltak elrakva. A pénz-maradékok naponként a hivatalos órák után a főpénztárnok és ennek ellenőrei számolták össze, amint ez minden bank-nál és pénztáznál történik szokott. A főpénztárnok a szekrény közelében álló íróasztalánál dolgozott ugyan, de nem volt kötelez arra, hogy a szekrény-re ügyeljen. Idegennek természetesen nem engedte volna, hogy a szekrénybe nyuljon, ami különben a lehetetlenség közé is tartozott, mert a szekrény vasajtaja mindenkor nagy zajjal csukódott, ha avatatlan kezek nyitották fel.

Dovodale felügyelő kijelentette, hogy a mondott körülmény a lopást nagyon megkönnyébbítette ugyan, de azért valószínűnek tartja, hogy a tolvaj más

LEGRÖVIDEBB ÉS LEGSZÉBB
ŐSZI ÉS TÉLI UTAZÁS
 AZ Ó-HAZÁBA
 Génúán át.
 UTAZÁSI IDŐ A VIZEN ÁT 11 NAP
 Menetár:
BUDAPESTIG \$30.00
 Felvilágosítást készséggel és díjmentesen ad:
LÁNG JÓZSEF
 NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODÁJA
 1496 Second Ave., Cor. 78th St., - NEW YORK.

előző számunkban jelentettük: *Szilley* a new yorki Tombsban van s már ma kimondja a bíróság az ítéletet.

BASÁSKODÓ SZKVÁJEREK. Pittsburgi leveleznök írja: Önkénytelen eszembe jut az a magyar bányász, aki, amikor polgári jogért folyamodott s azt kérdezték tőle, ki az Egyesült Államok elnöke, így felelt:
 — John Mitchell.
 — Ki alkotja az Egyesült Államok-ban a törvényt?
 — A szkvájér.

Derek honfittársunk nem nyerte ugyan el a polgári jogot, de hogy mennyiben volt igaz, bizonyítja a két alábbi eset:

Egy hónap előtt panaszkodva állított be egy pittsburgi ügynökhez egyik honfittársunk s eladta, hogy Missouri állam egy plézen tartózkodott rövid ideig, hova pénze érkezett. A pénz a postamester ki nem fizette, kéri tehát a postamestert felelősségre vonni. Az ügynök irt az adott címre, de választ nem kapott. Erre a szkvájér-nek irt, hogy küldjön rendőrt a postamesterhez s ha nem fizet, tartóztassa le. A várt válasza tegnapi érkezett meg. A szkvájér értesíti az ügynököt, hogy ő szkvájér, ő rendőr, ő a postamester. Az ügynök kívánságának megfelelt s önmagát letartóztatta. *Eljárás költség fejében 5 dollárt kér...*

A másik eset *Walk*, Pa. helységben történt. Két lengyel származású atyafi panaszkodott *Jakubowski* pittsburgi bankárnak, hogy a szkvájér mindegyikükre 5 dollár elnökválasztási adót vetett ki. Aki polgár, azokra azért, mert szavazni fognak, aki nem polgár, azokra azért, mert nem szavazhatnak.

Ki állíthatja ezek után, hogy polgár lenni akaró honfittársunknak nem volt igaz?

OKTÓBER 6-IKI GYÁSZÜNNEPÉLY TRENTONBAN. Mint jeleztük, Trenton magyarsága megünnepeli október 6-ikát. Ugy értesülünk, hogy ez

lítani. Meg aztán *Sackville-Smith* ur oly gyakran fel szokta *Erskine* vezérigazgatót a fogadó-teremben keresni, hogy ez neki fel sem tűnhetett volna.

— Nos, annyi bizonyos, — szólott közbe a vezérigazgató, — hogy ma nem volt nálam.

— És nem jöhett *Sackville-Smith* ur ide. — kérde *Dovodale* felügyelő, — amélik, hogy ön jövet-menét ne láthat-ta volna?

— De igen, — felelt a vezérigazgató.
 — E részben szeretném az irnokokat s pénztármokokat kihallgatni, — mondá *Dovodale*.

— Ez fölösleges. Ugyan mit hozhatna ön fel *Sackville-Smith* ur ellen? Ön bizonyosan ismeri? Az *Austin Friars* cég első tőzsei ügynökét ne ismerné? Nos, ha ismeri, akkor én még azt is mondom, hogy talpig becsületes, kifogástalan uriember. Nálunk szolgált; nagyon sokra vitte. Velünk üzleti összeköttetésben áll, engem pedig itt és lakásomon többször fel szokott keresni...

De *Dovodale* nem tágitott és a hat pénztárnokot egyenként kihallgatta. Egyen kívül mindannyian az vallották, hogy *Sackville-Smith* urat nem látták. Ezt az egyet *Lane Gerald*nak hívták; beszéd közben többször elpirult, akadozott s úgy tett, mintha valamit el akarna hallgattani. A felügyelő mindezt tudomásul vette.

— Nos, mint vélekedik erről a ficzkőről? — kérde a felügyelő, midőn a kihallgatás után a vezérigazgatóval és *Fawkus* pénztárnokkal visszavonult.

— *Lane Gerald*? — kérde az igazgató, — jó fiu, szorgalmas munkás, nemde, *Fawkus* ur?

— Amennyire látjuk, uram, igen, de azért óvatosság legyünk, sőt azt hallottam, hogy a fiatal ember sokat jár társaságba. Meg aztán eleven, nagyon is

alkalomból mindkét magyar templomban istentisztelet tartatik, utána pedig a grászünnepegy fog lefolyni a Társas-kör helyiségében.

MAGYAROK POLITIKAI SZERVEZKEDÉSE. *Detroit*, Mich-ben dícséretes mozgalom indult a helybeli magyarság politikai szervezésére. A mozgalom élén álló férfiak a napokban, *Ócsay János* honfittársunk termében tartották szervező gyűlésüket, amelyen a *Detritói magyar pártokirüli klub*-ot nagy lelkesedés mellett alakították meg. A „klub”, amelynek célja egy-résről az, hogy azon honfittársaitkat, akik kellő feltételek birtokában vannak, a polgárjog megszerzésében támogassa, másrésről pedig, hogy a magyarság politikai érvényesülését munkálja, jelenleg 58 tagot számlál. Elnöke *Domchák Péter*, jegyzője *Zavacky Mihály*.

KERESZTELŐ. A Vasmege Símái honfittársunkat, *Mogor Ferenc*et neje, a Veszprémmege Bakonytamási Sági *Erzsébet* szép, erős, egészséges leány-gyermekkel ajándékozta meg, aki a *Klenner Hubert* r. kath. plébános által végzett keresztelési szertartás alkalmával *Anna* nevet kapott. Keresztelőként *Baracskey Lajos* és neje szerepeltek. A keresztelőt vig lakoma követte, amelyen a boldog szülők ismerősei és tisztelői közül számosan jelentek meg.

SZINIELŐADÁS DELRAYBEN. A Michigan állambeli „*Delray*”-i *Magyar Árpád-Egylet* műkedvelői f. hó 19-én, a Peninsular Hallban sikerült színelőadást rendeztek. Színrekerült *Gézi István*nak „*A régi szerető*” című jó népsziműve. A szereplők — *Adal Ferenc*, *Erzsébet* k. a., *Pető Erné* asszony, *Zaloczky Ferenc*, *Gál Mariska* k. a., *Antal Dániel*, *Forintos Lajos*, *Zaloczky Gábor*, *Kuti Eleonora* k. a., *Páll György* asszony, *Tender Gyula*, *Samu Sándor*, *Szabó József*, *Varga Zsigmond*, *Kendly János*, *Zaloczky Gábor* asszony, *Nagy Imre*, *Lampert Márton*, *Horváth Kálmán*,

eleven, — tévé hozzá a savanyuképi pénztárnok.

— Ünt *Sackville-Smith* ur uszította fel ellene. Olyanformán hallottam, hogy a fiatal *Lane Sackville-Smith* leányának udvarol, amiért amaz nagyon dühös...

A felügyelő arra határozta el magát, hogy *Lane Gerald*ot figyelemmel fogja kísérni. Egy eleven — nagyon is eleven — fiatal ember, ki nősülni akar, bizonyára egyuttal pénzt, sok pénzt is szeretne...

— Nem marad egyéb hátra, mint a dolgok fejlődését bevárni, — mondá *Dovodale*, jegyzetét kabátja belső zsebébe dugva. — Egyik vagy másik az ellopott bankjegyek közül okvetlenül elő fog kerülni. A tolvaj minden esetre tájékozatlan, hiszen azt még az iskolás gyermek is tudja, hogy a bank gondosan feljegyzi pénzjegyeinek számát. Kezdi ember lehet, ki a bankjegyeken tudani nem tudván, okvetlenül el fogja azokat égetni. Megyek, mert az idő nagyon eljárt.

Dovodale nem ment messzire. Mihelyt a bank hivatalnokai hazafelé indultak, s mindenütt *Lane Gerald* nyomában járt, aki egy *Oonstow*-utczai házba ment. *Dovodale* a legközelebb álló rendőrtől megtudta, hogy a házban *Sackville-Smith* lakik, ki nem sokára az utczába jön.

— Szabad egy szóra kérnem? Én *Dovodale* felügyelő vagyok a City rendőrségtől...

— Mit akar velem? — kérde *Sackville-Smith*.

— Nem ismer, kérem, valami *Lane Gerald* nevű urat az Anglo-Saxon bank-tól? Ó most éppen itt a házban van.

— Az én házamban? A szemtelen gazember, pedig megiltottam neki és kikergettem. De miért keresi őt? Talán a bank dolgában?...

— Tehát ön is hallotta, mi történt? — Hogyne hallottam volna. Hiszen

TÁRCZA.

A BANK BOTRÁNYA.

— Angol elbeszélés. —

A vezérigazgató és a főpénztárnok komoly tanakodásba voltak merülve.

Az Anglo-Saxon Bank, a londoni pénzüzetek egyik legnagyobbika, bajba került. A bank pénztárából 37.445 font sterling értékű bankjegy nyom nélkül elveszett, vagyis más szóval ellopták. A váratlanul befolyt pénzt *Fawkus* főpénztárnok vette át, ki határozottan azt állította, hogy a bankjegyek déli 12 óra 30 perczkor még a vasszekrényben voltak. Egy órával utóbb, vagyis 1 óra 30 perczkor a szekrényben minden össze-vissza volt hánva, mintha valaki ügyetlen kézzel keresgélte volna benne és a pénznek nyoma sem volt.

Erskine vezérigazgató, egy kövér, piros pozsgás arcú uriember, kin meglátszott, hogy az eset nagyon bántja, sokáig hallgatott, végre azonban elkialtotta magát:

— Átkozott szekrény! Rendszerünk rossz, hibás, téves, hiszen engem már régen figyelmeztettek erre.

A pénztárnok, egy savanyuképi, szikár ember, nem osztozott főnöke nézetében.

— A szekrény mindig jó volt, és önnök csak azóta nem tetszik, mióta *Sackville-Smith*re hallgat. Ez az ember már akkor is, mikor mint irnok nálunk szolgált, mindig jobban akart tudni, mint más, de mióta felkapott az uborkafára, mindannyiunk eszén tul akar járni és tanácsaival zaklat...

— *Sackville-Smith*nek igaza volt, — veté közbe a vezérigazgató, — ő jó barátom és a bank hű embere. Bennünket jogosan kinevethet, amiért nem kö-

Berzsenyi Lajosné asszony, Kámán Imréné asszony, Pál Anna, Péchy Róza, Kozma Mariska, Kozma Klára, Szabó Eszter, Szabó Lídia kisasszonyok, Sári Miklós, Borbély József, Cser Lajos, Csizsár József — mindannyian díszretreméltó buzgalommal iparkodtak megfelelni feladatuknak. A rendező tisztét Zalczyk Ferenc töltötte be, segítő Gálos Lajos volt. Előadás után, Pető Péter gyakorlott zenekarának női társulatát, táncmulatság vette kezdetét, amelyen a szépségű közönség kedélyesen mulatott el a késő éjjeli, és helyesebben: kora reggeli órákig.

AZ AMERIKAI MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET Henyey Béla ur elnöke mellett szeptember hó 20-án tartotta igazgatósági gyűlését. Az egyesület egy hónap alatt 127 új taggal szaporodott, ami kétségtelenül bizonyítja népszerűségét és 58 embernek nyújtott nyugalmas és idő alatti jogi tanácsot, illetve elvállalta bajos ügyeik elintézését, mi kétségtelenül élénk tevékenységről tanúskodik. A tagok megemlékeztek a magyar földnek a connessville-i sarkon történt elszóráásával egybekapcsolva ünnepélyről is, amelyen az egyesület Pogány Béla ur számos taggal képviselte. Az egyesület működése egy társadalmi, mint nemzeti szempontból az amerikai magyarságra nézve annyira áldásos, hogy minden magyar saját érdeke ellen vét, ha tagjai sorába nem lép. Az egyesület iránt érdeklődők forduljanak írásban, vagy személyesen Dobó István ügyész urhoz — 433 Fourt Ave., Pittsburg, Pa. — vagy „Nyugat-pennsylvaniai iradók”-hoz, 334 Hellen st., McKees Rocks, Pa., melynek vezetője felvilágosítással készségesen szolgál.

COLUMBUSI EGYHÁZI HIR. A columbusi magyar ref. egyházban e hó 6-án tartott meg az újkenyéri Uri Szent vacsora kiosztása; — dacára a hívek szétszórtságának, azok nagy számmal és szent áhitattal vettek részt. Az urvasorajz kenyeret és bort Balázs János egyházi elöljáró ajándékozta. — CONGO ÉS VIDÉKI HÍVEK aug. 30-án vettek részt a szent áldozásban; egyházunkhoz való ragaszkodásukat bizonyítja azon nemes tett, hogy kieszközlötték a „Sunday Creek” bányatársulattól a columbusi magyar ref. templom harangjára való gyűjtést a bánya területén, melyet Kardos József ref. lelkész minden fáradságot félretéve, maga teljesített úgy az amerikai, mint a magyar munkások között; fáradhatatlan ügybuzgalommal a minden igaz ügynek barátja, Szarvas Ferenc és egyháznak ügybuzgó híve, Sipos Mihály, valamint Horn János városi hivatalnok segítségével s az fényes sikerrel végződött, mert a gyenge munkaviszonyok

mellett is \$101.56 volt az eredmény. Fogadják köszönetünket egy a kegyes adakozók, mint a bánya vezető, mely első ízben adott engedélyt és segédkezett magyar egyháza való gyűjtésben; ugyanígy a vezetők: Szarvas Ferenc, Sipos Mihály és Horn János uraknak hálás köszönetünket nyújtjuk. — MURRAY CITYBEN e hó 13-án tartott meg az újkenyéri áldozás, melyen szintén nagy számmal jelentek meg a hívek s elhatározták, hogy szintén hozzájárulnak a columbusi magyar ref. egyház harangja költségeihez, miután az egyház lelkésze őket is mindenkor készséggel szolgálja. A gyűjtő-bizottság megalakított, melynek tagjai: Markó András, Kardos András és Szabó József buzgó egyházi elöljárók. — KERESZTELÉS. E hó 13-án kereszteltetett meg Murray Cityben Péter János és Tóth Julianna szülék gyermeke Julianna névre; keresztanyja: Kardos András és neje, Berényi Mária; ugyanakkor azon napon Orbistonban kereszteltetett meg Lukács János és neje, Seres Zsuzsanna tiszadadai illetőségű szülök gyermeke Terézia névre; keresztanyjai: Tóth József és neje, Csébi Eszter murray citybeli lakosok. A keresztelés szent sakramentumát mindkét újszülöttnél Kardos József columbusi magyar ref. lelkész szolgáltatta ki. — HALÁLOZÁS. E hó 17-én temetett el Bardi György és Szabó Mária kis-külföldi Dombó közönségi lakosok Columbusban lakó 17 éves fia: Bardi Sándor. A fia apja visszaköltözvén az ó-hazába, ittmaradt testvérbátyja, Bardi György gondozása alatt, hónapokon át munka nélkül volt, s veszedelmes tüdőgyulladás és tifusz betegségbe esvén, melytől rövid szenvedés után a halál váltotta meg. A temetési szertartást egy a háznál, mint a temetőben Kardos József ref. lelkész ur teljesítette a nagyszámu rokonok, barátok és a magyarság részvételével. — Itt meg kell említenünk a testvéri szeretetnek egy igazi megnyilvánulását: Mírdon Bardi György és neje, Kovács Mária, az elhunyt testvére és annak felesége, a legnagyobb és leghitesebb gondozással ápolták az elhunytat, a nehéz munkaviszonyok mellett is gyógyítására, eltartására, eltemetésére — minthogy egyelőre nem tartozott s vagyonatlan volt — sajátjukból 150 dollárt költöztek el.

VISSZA AZ Ó-HAZÁBA. Papp Mihály homesteadi honfitársunk külföldjére, Nagykaposra, Ung vármegyébe utazott, hogy 6 évi ittlét után, ott végleg letelepedjék. Számos barátja kísérte a pittsburgi állomásra, akikől pedig el nem bocsuzhatott, azoknak e lapban küldi búcsuztatását. — M U L A T S Á G T H R O O P O N . A

throopi I. magyar dalló f. hó 17-én jól sikerült mulatságot rendezett. Emeli a throopiak erkölcsi értékét, hogy e mulatságról minden szesz ital ki volt tiltva s mégis a legderültebb hangulatban s a legszebb egyetértésben tartott reggelig. A táncot hangverseny és szindarab előzte meg. A hangversenyt a dalárda vezette be. Majd Bogár Lajos theologus hegedű- és zongoraszólokat adott elő rendkívüli technikai ügyességgel és érzéssel. Ezután Lambach Mariska k. a. zitéránt, Bogár Lajos hegedűn játszottak egy kettőt s ez volt egyszersmind a hangverseny legszebb része. Majd Bogár Lajos zimbalmom, Babák Márton ur hegedűn játszottak s a hangversenyt Bogár és Garay Gerő presb. lelkész tréfás hegedűjátéka fejezte be. Ezután következett az „Ördög mátkája” című háromfelvonásos népszínmű. A közönség nem mindennapi előadásban részesült. Az összejáték és a jelenetek pompásan sikerültek, sugóra pedig alig volt szükség. Márton szerepét Raab Ödön játszotta elég jól. Anna igen komoly szerepét Godla Erzsike k. a. igen ügyesen és sok érzéssel nagyon jól játszotta s különösen a III. felvonásban volt sikerült az alakítása. Andor szerepében töltött s jobbat várunk volna Györke Feritől, kinek tehetsége volna, csak komolysága kevés. Judit szerepében az Ördög mátkáját gyönyörűen mutatta be Garay Ilona k. a. Ennivaló volt Lambach Mariska k. a. Baricza szerepében, ugyancsak ifj. Segehy János Miklós szerepében. E kettő, valamint Hírös Firtos Están szerepében Hudák Ignác állandó derültségben tartották a néző közönséget. Ez utóbbi különben sok tehetséggel a legügyesebb férfiszereplő volt. Nagyon jól játszott Sári alakjában Kapus Jánosné is. A többi szereplők is mind kitűnők voltak. A művészi rendezést, tekintettel a játékonyságra, Garay Gerő magyar presb. lelkész vállalta el. Sajnos, hogy az anyagi siker nem áll arányban az elért erkölcsi és művészi sikerrel. A dalárda semmi költséget nem kímélt, hogy a throopiak egy igazán élvezetes mulatságban részesüljenek. A széthuzás és egyenetlenség nem hozta meg a kellő sikert, dacára, hogy a mostanihoz hasonló mulatság még nem volt sem itt, sem a környéken. No, de tán másként lesz ezután. Egy műkedvelő.

KIS TÜKÖR. Az ájris doktor. Horn doktor mesélte el az alábbi kedves, de a szereplőre meglehetősen kellemetlen kis dolgot: Beállít a mult héten hozzám egy rendőr. Kérdi, hogy én vagyok-e én. Mondom neki, hogy igen.

AMERICAN AGENCY FOR THE ASSOCIATED WINE GROWERS AND EXPORTERS OF HUNGARY. Tel.: 4040 ORCHARD.

A Magyarországi Bortermelő és Borkereskedők Országos Szövetsége tisztelettel értesíti összes vevőit, hogy az általa Amerikába importált

MAGYAR BOROK, PÁLINKANEMŰEK ÉS LIKŐRÖKRŐL

szóló új nagy árjegyzékét most adta ki.

Levélbeli megkeresésre szívesen beküldi az árjegyzékét a vállalat new yorki kirendeltsége.

Levélczím: LEOPOLD MOLNÁR, Pres. 200 E. 10th ST., NEW YORK CITY.

— Hát dakter, van nekem egy kis fiam, egy irtalmatlan vásott kis kólyok. Kint játszott az utcán s talán valami kocsi-ra való kapaszkodás közben elesett és megütötte magát. Beteg. Elmentem a szomszédomban lakó ájris doktorhoz. Az eljött, megfogta a gyerek kezét, aztán az asztalhoz ült, receptet írt, aztán azt mondta: „Moccsaláz. Minden órában adjon be neki egy kanállal. Három dollár!”

— Megfizettem a három dollárt, megcsináltattam az orvosságot, és eltöltöttem egy rettenetes éjszakát.

Másnap még rosszabbul volt a gyerek. Ha ránézünk, hát már ordított. Hozzányulni meg egyáltalán még csak nem is lehetett. Mit csináljak? Megsajnáltam szegény gyereket. Elmentem egy másik ájris orvoshoz. Eljött, megfogta a gyerek kezét, aztán az asztalhoz ült és receptet írt, és így szólt: „Tífózus láz. Minden órában adjon be neki egy port. Három dollár!”

— Megfizettem a három dollárt, megcsináltattam az orvosságot és eltöltöttem egy olyan borzalmas éjszakát, hogy az ellenségemnek sem kívánom.

A gyerek másnap még rosszabbul lett. Kétségbeemtem és rohantam egy harmadik doktorhoz. Szencsétlenségemre ez is ájris volt. Eljött, megfogta a gyerek kezét, borzasztó komoly arccal vágott, megcsinálta a fejét, valami latin nevű lázat mondott, az asztalhoz ült, receptet írt, aztán így szólt: „Minden két órában egy port. Három dollár!”

— Megfizettem a birságot. És olyan éjszakát töltöttem el, hogy borzalom rá gondolni.

Mit tegyek? Elmentem az orvoshoz, egy negyedikhez, elmondtam a dolgot neki. Megmondtam azt is, hogy nincs már pénzem. Elsején kapom a fizetést, akkor tudok csak fizetni.

„Well! — szólt a doktor, — én magát nem ismerem, hitelem pedig nem megyek. Hanem ajánlom, vitesse a fiát

kórházba.”

— Hát elmentem a kórházba. Azt mondták a kórházban, jöjjen el ide, te, dakter, majd megvizsgálod és megmondod, hogy el kell-e a kórházba vinni. De, előre mondom, pénzem csak elsején lesz. Ki tudja, különben, lesz-e? Egy hete már nem jelentkeztem, a gyerek mellett voltam. Talán ki is dobnak.

Elmentem a rendőrről. Egy nagy ágyon, szánalmas állapotban feküdt a gyerek. Az ágy fejenél egy öreg asszony, a nagymama ült.

— Vétköztesse le a gyereket. Az öreg asszony meg se mozdult. Azt hittem, süket. Hangosabban szóltam: — Vétköztesse le!

Az öreg csak rámméz, aztán rázza a fejét.

— Még eddig egyik se akarta látni a gyereket. Meg ha hozzányulok, hát már ordít fájdalomában.

— Csak vetköztess le, mam, ha a dakter mondja, — szólt a rendőr és az öreg asszonyhoz hajolva odasugta: — ez nem ájris.

Engedelmeskedtem. Hát bizony a gyerek térdé már akkora volt, mint egy veder.

— Eredj és telefonálj a kórházba, küldjenek a gyerekért kocsi.

A rendőr elment, telefonált, nemsokára jött a kocsi, a gyereket felpakolták és elvitték.

Másnap délután jött a rendőr. Csak úgy sugárzott az arca az örömtől.

— A gyerek jobban van. Köszönöm, dakter, olyan jó voltál és még a kórházban külön is figyelmeztetted őket. Köszönöm a jószágodat.

Fogja a kalapját és menni akart. De visszafordult. Benyult a felső zsebébe és szólt: — Akarsz egy szivart?

A gyerek napról-napra javult s a rendőr mindennap eljött referálni a javulásról s mindennap elhúzott a zsebéből egy szivart és kérdezte: — Akarsz egy szivart?!

a Cityben mindenki erről beszél. De ott megy az ön embere. Utána, mert különben elszalasztja...

Dovodale csakugyan Lane Gerald után sietett.

Sackville-Smith, kit az imént lefolyt jelenet nagyon bántott, gyors léptekkel hazament és leányát szobájába hívatta.

— Tehát ez a fickó megint itt volt? Pedig azt hiszem, e tekintetben elég komolyan megmondtam a véleményemet.

— Valami borzasztó esetet akart elmondani, — valami bankrablást.

— Miféle bankrablást? — kérde az atyja, habár a dologról tudomása volt, mint ezt Dovodale előtt be is ismerte.

— Azt hittem, hogy apám tud a dologról, — mondta a leány, — sok ezer font értékű bankjegyet loptak az Anglo-Saxon banktól.

— Nos, aztán miért mondta el ezt neked az a kedves fickó?

— Téged kerestem. Azt hitte, hogy talán tudsz valamit. Azt hitte, hogy téged azon időben látott.

— Engem látott? Talán bizony engem akar lopással vádolni? Talán ő követte el a lopást?

— Ugyan, papa! Hogyan mondhatasz ilyesmit! Te Geraldról mindig rosszat gondolsz.

— Ne nevezd Geraldnak, kikérem magamnak. Biztosra veheted, hogy holnap már ülni fog. Legalább hét esztendőd kap. Még most is vársz rá?

— Ha mindenki elhagyja, atyám... — Egy szót sem! Menj szobádba. Megtiltom, hogy többé róla beszélj.

Ebédnél az apa és leánya közt a béke ismét helyreállt, de azért Sackville-Smith határozottan kijelentette, hogy Lane Gerald veje soha sem lehet.

A napilapok reggeli számaikban részletesen közölték a bankrablás esetét, és a hivatalos órákban a bank fogadótermében százan is megfordultak részint

kíváncsiságból, részint pedig azért, hogy Erskine vezérigazgatónak sajnálatukat kifejezzék. Többek közt Sackville-Smith ur is megjelent, ki annak idején előre megmondta, hogy a bankot okvetlenül ilyes baj fogja érni.

— Nos, kedves barátom, — kezdé Sackville-Smith tréfás hangon, — mit mondtam? most talán követni fogja tanácsomat s az igazgatótanács egyik ülésén, a pénztárak dolgában gyökeres újításokat fog életbe léptetni.

— Nem szép öntől, Sackville-Smith, hogy ön ily hangon beszél és gúnyolódik.

— Eszem ágában sincsen. Ellenkezőleg. De mondja meg, kinek volt igazza? Ha igen, talán segíthetek a bajon. De ígérje meg, hogy a bankjegyszekrényt máshová helyezze el.

— Ezt okvetlenül meg fogjuk tenni. De nem értem, hogyan segíthetne a bajon.

— Egy kis türelmet kérek. Először is a bank határozott ígéretét kívánom arra nézve, hogy mindaz titokban maradjon, amit önnek mondani akarok. Megígéri?

— Ez nagy dolog. Az igazgatótanács nevében határozott ígéretet nem tehetnek, de azért hiszem, hogy a részemről tett ígéreteket magának fogja ismerni.

— Szavát elfogadom, Erskine, és ezért viszont én is adok valamit.

Ezzel Sackville-Smith kabátja belső zsebéből egy vastag borítékot vett elő.

— Ime, — mondá, — legyen nyugodt. A borítékban megtalálja a hiányzó bankjegyeket.

— Szent isten! Mit mond! A bankjegyeket? Hogyan jutott ezekhez? — kérde Erskine. — Ezt tudnom kell, jogom van ezt tudni.

— Erre a kérdésre nem felelek. Ön szavát adta.

— De ez valami nagyon különös eljárás. Közbe vessem magamat önért, vagy talán ön volt az...

— Elégédek meg a dologgal, amit most van. Önök megkapták leczkéküket, a lecke kemény volt, de nem ártott. Itt vannak a bankjegyek. Nekem mennem kell. De olvassa meg a pénzt, mielőtt távoznám.

A vezérigazgató remegő kezekkel felbontotta a borítékot, melynek tartalmát kivette.

— Egy csomó bankjegy? Nem, hanem egy ügyesen összekötözött bankjegynagyságu papirosomag.

— Hogyan értem ezt, Sackville-Smith ur? — kérde komoly hangon a vezérigazgató. — Hol vannak a bankjegyek? Benne voltak-e a borítékban? S egyáltalán birtokában voltak-e? Ha ez tréfa akar lenni, akkor csakugyan nagyon ügyetlen tréfa.

De Sackville-Smith arczán meglátszott, hogy a tréfa nem tőle eredt.

— Ugy látom, hogy engem is meglóptak. A bankjegyeket az éjjel kivették a borítékból, ez bizonyos. Pedig benne voltak, mert tulajdon kezeimmel tettem be, midőn...

— Értem, — mondá a vezérigazgató, — folytassa kérem: midőn azokat elloptam? Kezdem a helyzetet érteni. A levét ön fogja meginni, Sackville-Smith ur.

— Ön megígérte, hogy a dolog közöttünk marad.

— Ígéretemet visszavonom. A bünt el nem simíthatom, bünrészes nem lehetek. Ön felelős a bankjegyekért, ezt szóval és tettel elismerte...

— Önmagát senki sem vádolhatja be. Tudni fogja, hogy nem rossz szándékkal tettem. Egyébiránt a kárt jóvátehetem. Az önkémből letett értékpapírjaim a bankjegyek értékét felülmúlják.

— Az meglehet, és az igazgatótanács a kártérítést elfogadhatja, de annyit mondhatok, hogy az ön viselkedése legalább is nagyon furcsa, sőt határozottan bűnös. Mutasson fel csak egyetlen indokot arra nézve, hogy a bank alkalmazottait rajtam kezdve az utolsó irnokig ily borzasztó gyanunak tette ki. Ugy érzem, hogy kötelességem lenne önt szó nélkül letartóztatni...

— Ne tegye. Gondoljon állásomra, jó nevére.

— S a mi jó nevünk? És mi történik a püzzel, amellyel a bankot megkárosította?

— Erre nézve már nyilatkoztam. A bank itt letett pénzem és értékpapírjaimat lefogalhatja.

— Intézkedését elfogadom és az igazgatótanács előtt elő is fogom adni. Erre nézve határozni fog; úgy hiszem, hogy éppen most ülést tartanak.

— Akkor távozzon és később visszajövök, hogy a határozatot megtudjam, — mondá Sackville-Smith székéről felkelve.

— Nos, tudja, kérem, jobb lenne, ha itt maradna. Kérem is, hogy maradjon itt. De nem lesz egyedül. Bunter! [ez volt a folyosó portásának neve] szólítsa be csak azt az urat, aki ott künn a folyosón várakozik, szürke kabát van rajta.

— Engedje meg, hogy Dovodale urat a City rendőrségtől beumtassam. Ő, önkémből ismerik egymást? Annál jobb. Sackville-Smith ur itt marad, míg az igazgatótanács ülése tart. Talán szükség lesz rá.

Dovodale ur viselkedése hasonló esztékben mindig kifogástalan lévén, most is Sackville-Smith urral olyan beszélgetést kezdett, mely a helyzetet távolról sem érintette.

— Szép nap, rendkívüli szép időjárás az esztendő ezen szakában... Mit gon-

dol ön a Derby-favoritról?... A komló ára okvetlenül fel fog menni.

Ezalatt Erskine főigazgató a bank helyiségein végigmenve Lane Geraldal találkozott.

— Engedje meg, Erskine ur, — mondá a fiatal ember, — hogy egy órára el-mehessek valami nagyon sürgős dologom van. Fawkus ur nem szereti, ha valaki délelőtt elmegy s azért igazgató urat kérem fel...

— És mi az a nagyon sürgős dolog? — kérde Erskine.

— Ez a sürgöny, melyet ezelőtt egy órával kaptam. De előbb nem mehettem önhöz.

— „Madár kézben van. Jöjj érte. Amy”, — olvasta Erskine és még mielőtt a sürgöny értelmére nézve Lane Geraldtól felvilágosítást kért volna, a fiatal ember maga beszélt.

— A sürgöny Sackville-Smith kisaszonytól jött. En pedig mondtam, hogy Sackville-Smith urat láttam, midőn a bankba jött, sőt egyebet is láttam. Tudniillik tegnap kevéssel délutáni egy óra után Sackville-Smith a bankjegyszekrényről járt. Nem akartam szólni, míg bizonyosat nem tudtam. Remélem, nem fog Sackville-Smith urral nagyon szigorúan bánni. Lássá, ön ezt az ő leányának köszönheti...

— És mikor jön vissza?

— Először is Amy-t keresem fel. A többi magától jön...

— Siessen. Hozza vissza a bankjegyeket az igazgatótanács termébe és mondja meg, mit kíván jutalom fejében. Ezt Sackville-Smith ur fogja megfizetni.

Másnap a lapok újdonság rovatában Lane Gerald Sackville-Smith Edith kisaszonnyal való eljegyzése volt olvasható.

Az Anglo-Saxon bank igazgatótanácsa pedig ugyanott hírelt adta, hogy az elveszett bankjegyek megkerültek.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkeszti és kiadja: SINGER MIHÁLY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Nyugat Pennsylvaniai irodánk: 334 Helen St., McKeesRocks, Pa. Irodavezető: Semsey Árpád.

Pasajici iroda: 13 Monroe street, Passaic, N. J. Irodavezető: Rimaszécsi Szegedy Gyula.

Trentoni iroda: 517 S. Broad Street. Irodavezető: Tóth Béla.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre..... \$3.— Egyesült Államok egész évre..... \$2.50 Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

Offices for Western Pennsylvania: 334 Helen Street, McKeesRocks, Pa. Manager: Árpád Semsey.

Pasajic offices: 13 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegedy.

Trenton offices: 517 S. Broad Street. Manager: Adalbert Tóth.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year..... \$3.— For the United States, 1 year..... \$2.50 For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja. Member of the American Hungarian Press Association.

SZILÁNKOK.

— Kossuth Ferenc „titokban” nagy dologra adta magát. A magyar nemzeti bank eszméjét akarja megvalósítani.

— Jellemző dolog, hogy Magyarországon a magyar nemzeti bankot titokban kell és lehet csak előkészíteni. Mintha ösztöndíjra volna szó.

— Nekünk azonban mindegy, akár titokban történik, akár nyíltan. Meglegyen, ez a fődolog.

— Francia pénzrel akarja Kossuth Ferenc nyelbeírni a magyar bankot. Ezen azután összeérőfennek azok, akik eddig ellenségei voltak a magyar törekvéseknek. Azzal vádolják Kossuthot, hogy egy magyar-francia-angol-orosz szövetséget akar ezzel előkészíteni.

— Ejnye, ejnye, hát most egyszerre csak félnek attól a kis Magyarországtól, amelyet eddig oly szívesen néztek osztrák provinciának? Félnék. S ha Magyarország mindig megmutatná a foga fehérét, nem kellene felsőhajtásunk a költővel: „Régi dicsőségünk, hol lével az éji homályban?”

— Megirtuk ismételve, hogy a republikánus párt New York államban Koenig S. Samuel honfőnököt jelölté a belügyministerségre. Jellemző, hogy néhány amerikai magyar lap ezt a bejelentést egyáltalán meg nem említi, pedig csak tudomásul sem vette. Hogy miért? Azok a „magyar” lapok tudják legjobban.

— Pedig Koenig S. Samuelnek ilyen magas állásra történt jelöltése nagy jelentőségű. Megegyezik a nativistáknak azt a hazug állítását, hogy a bevándoroltak nem bírják fölérteni az amerikai intézményeket s így ezeknek ártnak.

— S ha valahol a bányapléceken kicsinylőleg fognak ismét nyilatkozni a „hunki”-ról, mutasson rá a lenézett magyar munkás New York államra, a melynek legfontosabb hivatalát egy — hunki fogja betölteni.

— Zasterára, aki horvát ember, a New Yorker Staats-Zeitung sietve rástította, hogy — magyar, Detre László egyetemi tanárt, aki a tuberkulózis-kongresszuson felfedezéseivel bámulatra ejtette a világ minden részéről egybegyült tudósokat, ugyanaz a lap ugyanolyan sietve megtette — osztrák delegátusnak.

— Hogy el akarják tőlünk lopni nagyjainkat, minden esetre megtiszteljük ránk nézve, mintha nem volnának nagyjaink.

AMERIKAI DOLGOK.

HOENNING BÁRÓ NEW YORKBAN

A főkonzul visszatért állomására.

Hittelt érdemlő forrásból arról értesítettek bennünket, hogy Hoening O'Carroll báró new yorki magyar főkonzul pénteken visszatért New Yorkba.

Forrásunk szerint a főkonzul teljes titokban jött vissza, mert elejét akarta venni annak, hogy az újságírók, akik távollétében telekürtölték a világot öv. Vanderbiltnel kötendő házasságáról, megrohanják őt.

A derék főkonzulnak istenhozottat mondunk.

ROOSEVELT ELLEN. Párisból azt jelentik, hogy Roosevelt Tivadar ellen egy anarkhista-merénylet van készülében. Két Svájcban elfogott anarkhista által megölték Roosevelt Tivadar afrikai vadászkirándulásának legapróbb részletét kiterjedő tervrajzát. A New Jersey állambeli Bayonneban egy spanyol anarkhista fogtak el, akinél ugyanolyan tervrajzokat találtak.

EGY GOULD NYOMORBAN HALT MEG. A California állambeli Los Angelesben meghalt a szegénykórházban Gould A. Melvin, a new yorki Gould Györgynek, a vasutkirálynak unokabátyja. A szerencsétlen ember hiába folyamodott dussgazdag rokonaihoz segítségért. Azok mindent megtagadtak s a szerencsétlen 69 esztendő Gould Melvinek a legnagyobb nyomorban kellett elpusztulnia. Temetése költségeit jószívú idegen emberek fedezték.

ROOSEVELT FIA DOLGOZIK. Ifjabb Roosevelt Tivadar, aki most fejezte be egyetemi tanulmányait, a Connecticut állambeli Thompsonvilleben levő szőnyeggyárban kapott alkalmazást, ahol, amíg a gyár üzemével általános-ságban megismerkedik, az irodában fog dolgozni, később pedig magában a gyárban.

AGYONLÓTT KERESKEDŐ. A Massachusetts állambeli Bostonban Child E. Clinton dussgazdag kereskedő két lösebb következtében hosszas kintléte után meghalt. Child, aki az utolsó pillanattig eszméletlenül volt, vonakodott megmondani, hogy ki volt a merénylő. A rendőrség tehát megindította a nyomozást és egy nappal Child halála után letartóztatták Silby asszonyt. Kiszült, hogy Child Silbynél és ennek leányával ez utóbbiak lakására ment késő este. A 16 esztendő leány mindjárt a megérkezés után aludni ment, Child pedig Silbynél beszélgetett, majd hirtelen felkelt és a leányhoz akart menni. Silbyné utjára állta, de mikor ez erőszakoskodni kezdett, revolver ragadott és két lövést tett rá. Childnek még volt annyi ereje, hogy elvászorogjon a kórházba, ahol nagy szenvedések után meghalt. Silbyné bevallotta a gyilkosságot és a fentiekben mondta el annak előzményeit.

VISZIK THAWT. Archibald serantoni bíró a pittsburgi kerületi bíróságnál vádat emelt Thaw K. Harry ellen, mert az állítólag a bíróságot megsértette. A végzés Thawt, aki jelenleg a White Plains-i, new yorki bolondok házában ül, előállítani rendeli. Thaw maga sem kíván egyebet, csak azt, hogy Pennsylvania-ba vigyék. Ott ő otthon van. A new yorki állami rabgörltek felügyeletével megbízott bizottság most azon töri a fejét, hogy miként lehetne Thaw előállítását megakadályozni.

MEGMENTETT LEGÉNYSEG. A „Mystery” nevű bárka a múlt napok-

ban a new yorki öböl előtt elsüllyedt. A bárka legénységét a Baltimoreból Brémába menő Main nevű gőzös mentette meg.

MUNKÁSOK HALÁLA. A Pennsylvania állambeli Serantonból sürgönyözik, hogy a Delaware, Lackawanna és Western vasutársaságnak Tobyanna mellett készülő felépítendő alagútjában egy robbantás alkalmával öt munkás életét veszítette.

SZÁRAZSÁG. Pennsylvania nyugati részében, West Virginiában és Ohio keleti részében számos gyár és telep kénytelen volt a nagy szárazság miatt üzemét megszüntetni. Hogy ez milyen nagy károkat idéz elő, amellet csak azt hozzuk fel, hogy az Ohio állambeli Youngstownban az üzem megszüntetése miatt közel 20.000 munkás vesztette el egy időre kenyérét. A nagy szárazság következtében a fentemlített három államban az erdőtüzek mindennapok s már eddig is milliókra rug a kár ennek következtében.

PITTSBURG JUBILEUMA.

Az óriási gyárváros ünnepi díszben.

Pittsburgban és környékén görnyed a legtöbb magyar verektes munkáiban. Abból a verektekből lett ez a város oly hatalmas, gazdaggá, aminőnek ma ismerik.

Százötven év előtt ott, ahol azóta a világ leghatalmasabb gyárvárosa épült, pár farmer lakott igénytelen fa-házikókban. A legelőbűk ezek közül a Schenley- és Oliver-esládok. Hej, bizony ha ma az öreg Schenley fölébredne s igénytelen háza helyén meglátná a hatalmas „Schenley-szállodát”, avagy az első Oliver ur végigsétálna a helyen, ahol egykoron ringó buzakalászkok között dolgozott s ahol ma a fényes Oliver street húzódik végig, s mindkettő a tiszta, egészséges levegő helyett magába szívna a gyári kémények füstös levegőjét, azt hinnék, hogy a másvilágról nem a régi, de újból egy másvilágba kerültek.

Százötven éves fennállásának ünnepét szeptember 26-tól október 3-ig Pittsburg városa. A város ez alkalomból oly káprázó dísz öltött, mely csak a milliomosok e városában lehetséges. Minden házat amerikai és városi színű drapériák, zászlók és virágok borítanak. A felhőkerezők legfelső emeletlő a földszintig díszben vannak. Az utcákon szobrok, virágszákra vannak felállítva, még a villamos- és sürgönyrudak is virágokba, vagy zászlókba burkolóznak.

A város méltán ünnepelhet. 150 év alatt páratlan eredményt ért el. A világ vasiparának központja.

Engem, e készülődéseket látva, fájó érzés fog el, — állandóan az ezeréves Magyarországra gondolok... Semsey Árpád.

A NAGYVILÁGBÓL.

KITÜNTETETT IRÓ.

Márkus Miksa udvari tanácsos lett.

A magyarországi újságírói karnak egyik legelőkelőbb tagja kiérdemelt kitüntetésben részesült. Márkus Miksa, a Magyar Hírlap tulajdonosa és főszerkesztője, udvari tanácsos lett. E kitüntetés oly férfiúért, aki szerény kezdetekből küzdött fel magát s mint a tekintélyes Magyar Hírlap főszerkesztője és tulajdonosa is oly jó kollega maradt, aminőnek a kezdő és fejlődő újságíró ismertük.

A tengeren át küldjük öszinte szerencsekívánatainkat az udvari tanácsossá lett szerkesztőnek.

CARUSO DÜHÖS. Caruso, a világhírű énekes keresi az asszonyát, aki egy hónappal ezelőtt 150.000 dollárnyi készpénzzel, ékszerrel és egy kocsivezetővel megszökött. Egy hónap előtt még örült, hogy megszabadult tőle, aki feleségének mondott, aki azonban csak kedvese volt, most pedig sir és jajgat utána. Az állítólagos Carusoné neve Giachetti Gilda, akit Caruso 10 évvel ezelőtt egy zenetanártól szöktetett meg.

NÉMETEK ÉS CSEHEK. Prágában, jobban mondva egész Csehországban a csehek és németek közötti háborúskodás most érte el a tetőpontját. A cseh tartománygyűlésen ugyanis a német képviselők a legelkeseredettebb obstrukcióval meg akarják a Ház munkaképességét dönteni abban a reményben, hogy így majd elérik a Ház feloszlatását.

ESKÜVŐ A HAJÓN. A Graf Waldersee nevű oceánjáró hajón, mikor az a tenger kellő közepén volt, Puhl Wisconsin állambeli hanoveri lelkész összehadott egy ifjú párt. A völégény Pagensecher hayti-i német konzulnak a fia, a menyasszony pedig Wanda asszony Boroszlóblól. Az ifjú pár tiszteletére a hajón fényes ünnepség volt.

A KOLERA. Szent Pétervárott azt hiszik, hogy, tekintettel a közeledő télre, a kolera is alább fog hagyni. A mostani állapotok: Naponta átlagosan 150 haláleset fordul elő. A halottakat legnagyobbobbrészt a Prochajek-temetőben temetik el. De, mert nincsen elég sír-ás, hát a temető kápolnájában száza-al halmozódnak fel a koporsók s néha egy-két hétig is ott hevernek, amíg rájuk kerül a sor. A koporsók legnagyobb része közönséges deszkából van összerakolva. Természetes, hogy aztán az oszlásnak indult holttestek szagát még a sírások sem nagyon képesek kiállani.

PESTIS, VAGY ÉHHALÁL. A „Bevándorló” már megírta volt annak idején, hogy a portugálok Azori szigeti tartományán kitört a pestis, mely rettenetes pusztítást vív véghez a lakosság között. Horta községet, Fayal szigetén, mely a legtöbbet szenvedett a pestistől, teljesen elzárták a világtól, ugyannyira, hogy a szerencsétlen nép-

nek, mikor elfogyott az élelmiszere, nem volt azt honnan beszereznie. Pénteken egy nagy szállítmány élelmiszer érkezett számukra Pico-szigetéről. A kormányzó azonban katonasággal akarta megakadályozni ennek a szállítmánynak átadását. Az éhségtől és betegségtől halálra kíntott nép végső kétségbeesésében nekítámadt a katonaságnak is. A kormányzó ennek láttára aztán nem tehetett egyebet, mint hogy megengedte az élelmiszereknek kirakását, amit a nép egy pillanat alatt szétkapkodott.

NÉMET SZOCIALDEMOKRATÁK. Berlinben a szocialdemokrata párt a kormány legújabb javaslatai ellen meg akarja indítani a késhegyig menő harcát. Azt mondják, hogy a katonaság felszerelésére költik minden pénzüket s ezért a szegény munkásnép utolsó filléjét is kizsárolják.

FÜGGETLEN BULGÁRIA. A bolgár népek tudvalegőleg egyetlen vágya, hogy magát a török fennhatóság alól felszabadítsa. A hatalmaknál már puhaltatják az emiatt s ezek részéről aligha történnek valami ellenkezés. Hogy Törökország, illetőleg a most mindenható új-török párt mit szól a függetlenítéshez és Ferdinánd fedelelem királyllyá való kikáltásához, az más kérdés. Valószínű azonban, hogy ha a hatalmak nem tiltakoznak, ő is csendesen belenyugszik inkább, sem-hogy egy háboruba belemenjen.

ALFONZ ELLEN. A berlini rendőrség arról értesítette Budapest főkapitányát, hogy Németországban keresztül 16 olasz anarkhista Magyarországra utazott, kétségtelenül azzal a céllal, hogy a holnap Budapestre érkező Alfonz spanyol király ellen merényletet kövessenek el. A magyar fővárosnak minden rendőre talpon van.

INDIANA

Államot utazza be most HÓDINKA TIVADAR dr. ur a Bevándorló számára. South Bend-i és Indiana állambeli honfitársaink szíves jóindulatába ajánjuk őt.

ÚJDONSÁG!

RÓTH JÓZSEF

„SZENT ISTVÁN”-HOZ CZIMZETT EGYEDÜLI MAGYAR GYÓGYSZERTÁRA 125-2 UTCZA, PASSAIC N. J.

Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszerek, u. m. Mária Czelli és Egri Gyomorcsépek, Erzsébet, Lillom, Margit és Diana krémek, ugyisint víz és szappanok. Purgó és Erzsébet hashajtó-pilulák, Erzsébet-golyók, Sósboroszek, Bajuszktő és pedró, valódi Brillant és Kalodort fogtisztító, Hunyadi János keserűvíz. Kaphatók továbbá valódi Róth-féle csusz és rheuma-kenőcsök és haj-növesztő. Mindenféle hazai győgyteák és győgyeszek egyedül raktára. Vidéki megrendeléseket SAJÁT KÖLTSEGEMEN szállítok.

SZÜRET

JUHÁSZ S. JÓZSEF MAGYAR BORKERESKEDŐNÉL. AKI JÓ BORT OLCSON ÉS JUTANYAN AKAR BESZEREZNI, AZ FORDULJON TELJES BIZALOMMAL

JUHÁSZ S. JÓZSEF

BORKERESKEDŐHÖZ 8716 WOODLAND AVENUE, CLEVELAND, O.

SOK ARANY- ÉS EZÜSTÉREMMELEL KITÜNTETVE.

KÜLÖNLEGESSEGEK: 48-as Likör hazafias ital, Győgyocnag, Baraczkocnag, Baraczkaszesz, Baraczkéremé, Port-Artur Keserű Gyomorerősítő Likör, Alföldi Tearum, Alföldi Fehérkeresztes Sósboroszesz.

A „RADIAL ELIXIR”-T

az „ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RESZVÉNYTÁRSASÁG” KECSKEMÉTEN gyártja. Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakkalotó kecskeméti „RADIAL ELIXIR” gyomorerősítő likőrhöz, mely csakis a legjobb győgyfűvek párlatából, meleg úton készül. Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani; ezt teszi a „RADIAL ELIXIR” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárával iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomornörmést nem fog érezni. A „RADIAL ELIXIR” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemcsak győgyhatás, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorbajt győgyítő különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más 57-ár nem állt elő. A „RADIAL ELIXIR” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RESZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEN „RADIAL ELIXIR”-t van beöregtve és eredeti kupakkal, valamint kecskeméti nyakszalaggal lezárva: „RADIAL ELIXIR”, győgyfűvek és növények gőz-lepárlása után készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható. Kérem szíves próbarendelést és vagyok

VIDDER EMIL,

44 AVENUE C. NEW YORK.

DEUTSCH TESTVÉREK BANKHÁZA 319 East Houston st., New York. Törvényes képviselő a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át - Cunard vonalon. Pénzküldemények továbbítására az óhazába a legmegbízhatóbb czég KÖZJEGYZŐI HIVATAL. Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kizozatala és házaszállítása. Levélcím: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

J. D. Moskowitz OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT BANKÁRA ÉS HAJÓGYÖNYÖKE. KÉT BANKHÁZ KÖZJEGYZŐI IRODA. A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE. PÉNZKÜLDÉS LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE JÓTÁLLÁS MELLETT. Alapítottatott 1898-ban. J. D. MOSKOWITZ 1441 WEST DAKOTA STREET és KOSSUTH-TELEP DAYTON, OHIO.

Mindenféle HAZAI PERES ÜGYEKET, JOGI, KATONAI, TELEKKÖNYVI ügyeket, ADÁSVÉTELI szerződéseket, VÉGRENDELTEKET, MEGHATÁRALMAZÁSOKAT, amerikai UTLEVÉL megszerzését, FORDÍTÁSOKAT stb. gyorsan és pontosan elintéző. MAKRAY ALADAR 327 E. 13th St., NEW YORK CITY.

HÁJÓ ÉS VASUTJÉGYET VÁSÁROLNI-BÁRMELY IRÁNYBA - PÉNZT AZ Ó-HAZÁBA KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGJOBB KISS EMIL BANKÁRNÁL 104 SECOND AVE. NEW YORK 12 ÉVE FENNÁLL ÁRBEVÉREZÉRT

Hazai Dolgok.

Oberschall Adolf meghalt.

BUDAPEST. Oberschall Adolf, a magyar királyi Kuria elnöke, főrendiházi tag, belső titkos tanácsos, szülőhelyén, Rózsahegyben, hatvankilenc esztendőskorában meghalt. Érdemlelkű, gazdag életet élt. A magyar judikatura és a jogászvilág oszlopos tagját vesztette el benne. Mindenki szerette, becsülte ezt a kiváló jogtudóst, mert mint ember is nagyon jószívű és előzékeny volt. Halála országos zérte részvételt kelt. Oberschall Adolf Rózsahegyben született 1839-ben. Középiskoláit Selmeczbányán, jogi tanulmányait Pozsonyban végezte, mire 1862-ben a fővárosban ügyvédi vizsgálatot tett s 1870-ig ügyvédszolgálatot, 1870-ben a pesti táblán pótbíró, majd 1872-ben rendes táblabíró lett. Mint ilyen, sokáig a semmizetnek tejesített szolgálatot. 1885-ben kuriai bírónak, 1886-ban a marosvásárhelyi királyi ítélőtábla elnökévé, 1891-ben kassai táblai elnökévé, három évvel később pedig kuriai tanácselnökké nevezték ki. Tágja volt az általános polgári törvénykönyvet előkészítő bizottságnak. A millenniumkor a kolozsvári egyetem tiszteletbeli jogtudományi doktorává avatta. Több törvénytervezetre véleményét készítette, melyek nagyrészt a jogi szaklapok hasábjain jelentek meg, így például „Esztendőelek a polgári perrendtartásról készült törvényjavaslat előadói tervezetéről” című művét az „Ügyvédek Lapja” külön kiadásban közölte. 1901 márciusában a budapesti királyi ítélőtábla elnökévé nevezték ki. Ezen az alapon lett tagja a főrendiháznak is. 1904-ben a Kuria másodelnökévé nevezték ki s ugyanezen 1904. évi t. tanácsos címet nyert. 1906. április 19-én a király a Kuria elnökévé nevezte ki. Oberschall Adolf, a Kuria elhunyt elnökének halálhírére még ugyanazon este sürgönyözött meg Oberschall Pál dr. pozsonyi jogakadémiai tanár Bernáth Gézának, a Kuria másodelnökének. Bernáth a Kuria nevében az elhunyt elnök felravatalozására felajánlotta a Kuria kupolatermét, ahonnan annak idején Sziágyi Dezsőt kísérték örök nyugalomra, de a grászoló család nem fogadta el az ajánlatot, mert a halottat Rózsahegyben temetik el.

Juliska meggondolta magát.

BUDAPEST. Juliska, Boderics Juliska meg akart válni az élettől, revólverrel is, vízzel is. Mindössze tizenhétéves és szobalány. Némregeen meghült, tüdőgyuladást kapott és a Rókus-kórházba került. Szomorú esetét megírta haza, a falujába, az édesanyjának, aki azonban nem méltányolta bánatát. Ellenkezéleg, szennerehény levelet írtak neki és meggyanúsították azzal, hogy bizonyosan rossz betegsége van, azért került a kórházba. Juliska ezen nagyon elbűsült. A napokban gyógyultan elbocsátották a kórházból. Bánatosan járkált az Aréna-uton és elhatározta, hogy elpusztítja magát. Találkozott egy munkásformájú emberrel, akinek elmondotta keservét. A szolgálatkés férfit elkezdeny felajánlotta Boderics Juliskának a saját revolverét, esékely három koronáért. Juliska megkötötte az üzletet és a gyilkos számmal kiment a Dunaparttra. A nagy víz mellett behunyta a szemét, fejének irányította a fegyvert és elesantantotta a ravaszt. Azután nem történt semmi. A revolver ridegen megtagadta a közreműködést, nem sült el. Juliska erre egyenesen nekirohant a Dunához. Most már megjelent a rendőr, aki azonban tülhűvősen találta a vizet, nem ugrott utána, hanem dörgő hangon rákiáltott: — Usszon ki azonnal!

És a megrémült leány engedelmeskedett. Szép, szabályos tempókban kiusszott a partra. Bevitték a rendőrségre, ahol megvizsgálták, megígértették vele, hogy nem tesz kárt magában, azután elbocsátották a pehes öngyilkosjelöltet.

Jászai Ignác végrendelete.

BUDAPEST. Jászai Ignác törvénytudós, író, költő, aki tudvalólag merényletet követett el huga, Jászai Mari ellen, öngyilkossá lett. Már jóval előbb átadta a végrendeletét Weisz Jónás örösmesternek, aki — mint az óraségdek betegségi egyesületének egyik igazgatója — Jászainak, az egyet titkárnak főnöke volt. Weisz gyakran támogatta a szerencsétlen alkoholistát s ez hálából ráterítette az ingóságait: szegényes ruhákat, felhőnműt, egy aranyláncot s több aranygyűrűt. Ezek a tárgyak azonban mind elvannak zálogosítva egy koresmában, ahol Jászai iddögölti szokott. Az utóbbi

időben egészen hatalmába kerítette a pálinkaivás szenvedélye s a merényletet is deliriosus állapotban követte el. Jászai Mari kihallgatták a főkapitány-ságon s a művésznő kijelentette, hogy egyáltalán nem kívánja fivere megbüntetését. Már el is határozták, hogy a lipótmezei elmeegógyító intézetbe viszik s Jászai Ignác — úgy látszik — ettől való félelmében kereste a halált. A rákosi rendező-pályaudvarhoz vezető vasuton egy tehervonat elé feküdt, a mely halálra gázolta.

Egy sírban.

APATIN. A Dunából kifogtak egy halott legényt és egy halott leányt. Az volt a végzetük, hogy nagyon szerettek egymást. Varga Péter szondi legény a bucsun beleszeretett Orosz Erzsébet tündéres leányba, de a legény szülei elleneztek a házasságot. Akkor aztán közös akarattal mentek a Dunába. Varga szülei a katasztrófa után már engedékenyebbek lettek, a szerelmeket egy sírba temették.

Egy öngyilkos története.

ARAD. Arad közelében van egy község: Arad-Szentmárton, ahol évek óta pángrmán igaztók látják a becsületes sváb népet. A pángrmán dulás főfészke az Arad-Szentmártoni Takarékpénztár, ahol most bünös üzelmek nyomára jutottak. Néhány hónappal ezelőtt Aradon öngyilkos lett Karl Antal, a takarékpénztár könyvelője, egy harmincz esztendő, pupos ember, dusszagdag család gyermeke. A nyomorék különös módon menekült a halálba. Este bejött Aradra a falujából, az éjszakát átdöszölte, reggel aztán mezeire vetkőzve beállt a Marosba és nyakig erő vízben fejellette magát. Vére megfestette a folyót és holttestét pár óra múlva halászok fogták ki. Az öngyilkos szülei szomoruan mondták, hogy Karl Antal a pupja miatt lett öngyilkos. Szerette a leányokat, — beszélt a gazdag szentmártoni sváb, — sokat forgolódott körülöttük, de a lányok elfordultak a nyomorék embertől. A fiu nem kapott feleséget, ez keserítette el annyira, hogy véget vetett az életének. Mindenki elhitte, hogy a pupos embert ilyen tragikus sors érte. Ott-hon, a családi banknál, az öngyilkos fivérének, Karl János arad-szentmártoni plébánost bizta meg a könyveléssel és a szent férfit rájött, hogy nem stimmelnek a dolgok. Most, hónapokkal az öngyilkosság után, megvizsgálták a könyveket s Armand György eleki takarékpénztári könyvelő megállapította, hogy a pupos könyvelő huszszor korona erejéig károsította meg az intézetet. Váltókat hamisított költött nevre és anélkül, hogy cenzura alá bocsátotta volna, testvérével, Karl Márton pénztárosral kifizettette a váltókat. A pénztáros jóhiszeműen adta át a pénzt fivérének, Karl Antal pedig behordta a bünös uton szerzett bankókat Aradra és ott elhunatla. Előkelő társaságokba járt, éjszakákat átdörbözött, de a dolog nem volt feltűnő, mert tudták, hogy a pupos ember gazdag családhoz tartozik. A takarékpénztárnál nagy rémületet okozott a késői felfedezés. Tetézte ezt az, hogy a pénztár rovasolása alkalmmal szintén találtak háromszáz koronahányt, amelyet Karl Márton pénztáros nyomban megtérített és aztán az igazgatóság óhajára lemondott állásáról. Az igazgatóság felszólította az öreg Karl papát, hogy a huszszor korona hamis váltót váltsa be, amit az öreg nyomban teljesített is. Így aztán a további botrányok elsimultak, miután alaposan kompromittálták az arad-szentmártoni pángrmánok család büfészket.

Verekedés a fuzió miatt.

BÉKÉSGYULA. Országos vásár volt a napokban Békésgyulán. Forgalmára zajos, őszi vásár, amely már megszerte híres arról, hogy mindig egyik fejbeveréssel szokott végződni. Most is megjött a fejbeverés. Van ugyanis Gyulán egy „Magyar Király” nevezetű szálló és vendéglő, itt szokták a fejeket beverni. Most is így történt. Vásár után Achim András, a parasztvezér, K. Schiffer József, a gyulai követ, Liker Pál békesabai gazda és dr. Szirbik Károly vármegyei aljegyző, Schiffer sőgora, egy asztalnál foglaltak helyet és politikailag kezdte a fuziót, de Liker nem elégtették ki a volt képviselő fejtegetései. Most Schiffer elérkezettnek látta az időt arra, hogy döntően lépjen fel. — Hát a fuzió, — mondta Schiffer, — hogy mi legyen a fuzió? A fuzió az, hogy Wekerle megcsinálja a szeszadótörvényt és e mián drágább lesz a pálinka. Ez a fuzió. Pont. Ez volt a gyulai követ döntő érve. A parasztgazda most egyáltalán nem értette a dolgot, húzott egyet az üvegből s csőre kapván, feleselni kezdett a követvel. De Schiffer nem azért érti olyan kiűnően az országos politikát, hogy eltűrje az ellenkezést. Dühbe gurult, botot ragadott és véresre verte Liker gazdát. Liker lepedőbe rakták és bevitték a kórházba. Ott gondolkozik azon, hogy mi a fuzió. A teste súlyosan megsérült, emiatt panaszba fogja a követet. Viszont Gyulán senki se meri többet Schifferrel megtudakolni, mi a fuzió, se az utczán, se a „Magyar Király”-ban, mert fejbeverés csak országos vásárok után divatos. A hevesmegyei tüzoltó-szövetség. GYÖNGYÖS. A hevesmegyei tüzoltó-szövetség Gyöngyösön tartotta meg az idei rendes közgyűlést fényes ünnepek keretében. A zene- és dalegyet közreműködésével zenés mise volt, miközben a Kozmáry Dezső vándordíjzást megajdolták. Kemény János polgármester ezután a vásártéren felállított tüzoltócsapat előtt átnyújtotta a városi képviselőtestület díszalmját a gyöngyösi tüzoltó- és mentőtestület parancsnokának, Beresényi Gyulának. Majd megtartották a járási és vármegyei tüzoltóversenyeket. Délben banket volt, amelyen Ováry Ferenc orsz. képviselő, a tüzoltó-szövetség alelnöke a szövetség védnökére, József főhercegre üritette poharát; majd több felköszöntő hangzott el. A közgyűlésen Ováry Ferencet és Török Kálmánt tiszteleti tagokká választották. Serfőző Géza, Pest vármegyei tüzoltó-szövetségének elnöke meghívta a hevesmegyei szövetséget az 1911-ben Veszprémben tartandó kongresszusra, Jászberényi Miklós megyei tüzrendészeti főfelügyelő emlékeztet meg Kozmári Dezső emlékére.

Nagy tűz.

IZSA. Komárommegye. A községben minap délután óriási tűz pusztított. Dél éj órákor a községnek a Duna felőli oldalán támadt a tűz és rövid idő alatt két ház sor lángokban állott. A határban dolgozó lakosság kétségbeesve rohant haza a szántóföldekről, hogy legalább ingóságait megmentse. A pusztító lángokat nagy nehezen 6 órakor a helyszínére siető komáromi tüzoltóság segítségével és önfeláldozó munkájával sikerült elnyomni. Leégett 120 ház a hozzátartozó összes meléképületekkel, a betakarított gabonaművekkel és takarmánnyal együtt. A kár megközelíti a 300.000 koronát.

Nagyapa és unoka.

JÁNOSGYÁRMAT. Barsmegye. A községben Grosz Péter hatvanéves földműves tizenöt éves unokájával, Grosz Hieronimuszsal a mezőn szántott, miközben nagy vihar keletkezett és a vilálm mindkettőjüket agonsújtotta. Az orgoványi gyilkosok. KECSKEMÉT. Az orgoványi gyilkosság ügyében minap váratlan fordulat állott be. Kappay Lajos vizsgálóbíró maga elé idéztette az egyik vádlottat, Farkas Jánost és sikerült őt vallomásra bírni. Farkas beismerte, hogy része volt a gyilkosságban és részletesen elmondotta a gyilkosság körülményeit. A letartóztatottak eddigi tagadásával szemben ez a vallomás tisztázta a hely-

zetet és késő este a többi három gyilkos is bevallotta a rablógyilkosságban való bűnrészségét. Csupán a tettesség és a hulla eltakarítása körüli részletekben van némi ellentmondás, mert a főtetteséget mindegyik vádlott igyekszik magáról elhárítani és azzal ezinkostársát vádolja meg. A főbűnösök: Gellért Imre és Borsos János. Kappay vizsgálóbíró ugyancsak tegnap hallgatta ki a meggyilkolt özvegyét is. Az asszony nem tud beszámolni a férjénél levő pénzösszeg mennyiségéről, mert férje sohasem közölte vele pénzbeli dolgait. A vizsgálat folyamán mindinkább kiviláglik, hogy Gellérték Németet a nála levő nagyszegű hamis pénzért gyilkolták meg. Azt hiszik ugyanis, hogy Német István a gyilkosokkal hamis pénzek értékesítése miatt érintkezésben állott. Most ebben az irányban folyik a vizsgálat.

Ghyeczy Kálmán emléke.

KOMÁROM. Ghyeczy Kálmán, Magyarország volt pénzügyminisztere s a képviselőház egykori elnöke születésének 100-ik évfordulója megünneplésére Komáromban széleskörű mozgalom indult meg, melynek élén Kálmán Rudolf, Komárommegye főispánja áll. Az ünnepeket rendező bizottság most alakult meg. A volt miniszter szülőházát Komáromban díszes emléktáblával fogják megjelölni, amelyet egy fővárosi művész már meg is rendeztek.

Felfüggesztett jegyző.

SZEGESZÁRD. Rassovszky Julián paksi főszolgabíró Linka Károly faddi községi főjegyzőt többrendbeli hivatali sikkasztás miatt állásától felfüggesztette. A főjegyző ellen szigorú vizsgálatot indítottak.

Hitvesgyilkosság vizsgálatlanságból.

szentgyörgyvölgy. Vasme-gye. Szentgyörgyvölgy községben Császár János jómódu földbirtokos vadászatról hazatérve, fegyverét kezdte tiszt-

toztatni. A fegyver e közben elsült és a serétek Császár feleségének szívébe fúródtak. Az asszony azonnal meghalt.

Automobil és parasztkocsik.

SZIKSZÓ. Minap majdnem végzetes szerencsétlenség történt Szikszó állomásnál. Vas Miklós hevesi, Szücs Ede és Szomjas János halmaji gazdálkodók fogatukon Szikszóra igyekeztek, midőn az állomás közelében egy száguldó automobil jött velük szembe, amely közvetlenül a fogat előtt megállott. A lovak az automobiltól megbokrosodtak és már-már majdnem végzetes kimenetelű lett a dolog. Szerencsére azonban Vas Miklós és Szücs Ede még kiugorhattak, a kocsit azonban nekivágódott egy töltésfának és a kocsis kivágódott a lovak közé s igen súlyos sérülést szenvedett. Szomjasnak semmi baja sem történt. A kocsit és szereszműt összeállították. A lovak a töltésről a 3 és fél méteres árokba zuhantak. Az automobil a szereszi cukorgyár tulajdona és azon báró Harkányi János ült.

Egy tábornok balesete.

SZOMBATHELY. Sagburg tábornokot súlyos baleset érte. A tábornok Marburgból ment Körmenre s a hercegi várkastélyban szállott meg. Amikor lovait akarták az istállóba vezetni, az egyik ló kirugott s a tábornok láb-szárát oly szerencsétlenül rugta meg, hogy eltörtött. A beteghez Marburgból megérkezett háziorvosa, aki a tábornokot hazaszállította. A lovasdandár parancsnokságát Horváth Lajos, a 11. huszárezred ezredese vette át helyette.

Leányrablás.

VERSECZ. Ujabb időben Versecz környékén ismét divatba jött a régi, romantikus világ híres lovagjainak mintájára, a leányrablás. Ha egy ifjút nem akar meghallgatni szíve választottja, vagy a szülők tagadják meg beleegyezésüket a házassághoz, akkor az

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH és FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE
PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK
15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCEZDIK UTCZA SARKÁN.
Kittűnő ételek és italok. Kittűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASARNAP ESTE ELSŐRANGU CZIGÁNYZENE.

FIGYELEM! FIGYELEM!
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohányunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tízcentes csomaghoz adunk egy ticketet. Mi készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi ticketeinket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik a LEGTÖBBET GYŰJTIK, és pedig:
ÖT DOLLÁR KÉSZPÉNZT 250 TICKETÉRT.
TIZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 500 TICKETÉRT.
TIZENÖT Doll. KÉSZPÉNZT 750 TICKETÉRT.
HUSZ DOLLÁR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETÉRT.
A mi dohányunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból Importált friss mag után mi magunk termeljük.
ALEXIS PERÉNYI
TOBACCO COMPANY
P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG, PA.
TIZEZER DOLLÁR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

VEGYEN HAZTELKET ARLINGTON, N. J.-BEN.
A BRODSKY & SOVAK REALTY CO. elárúsít 400 darab szép és magas fekvésű háztelket 230 dollártól fölfelé, könnyű havi részletfizetés mellett.
HOGYAN LEHET ODA JUTNI? Az ERIE vasutvonalon az első állomás New Yorktól. ARLINGTON, N. J., City Hall-től 25 perc alatt elérhető és 10 percrenyire van Newark városától. A telkek ARLINGTON állomástól 5 percrenyire sétával elérhetők, avagy két és fél centért villamos vízi oda az embert. Népiskola és tüzoltó-laktanya a legközelebbi szomszédságban vannak és vízvezetékekkel van behálózva az egész helység. Az utcák csemment-járdákkal vannak kirakva. A legközelebbi jövőben a telkekről robogó villamosok a Hudson River alatti McAdoo alagutal lesznek összeköttetésben, melynek a meghosszabbításán már mostan javában dolgoznak, és annak befejeztével 5 centért lehet New Yorkba bejutni és akkor a telkek árát kétszeresen emelkedni fognak. Aki ezen telkeket megtekinteni óhajítja, jelentkezze, vagy írjon szabadvasuti jegyért a következő címre:
Brodsky & Sovak Realty Co.,
1329 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY.
Minden vasárnap INGYENES kirándulás 1.30 órakor délután a 23-ik utczai állomáson.

ber 29.
miszere,
Pén-
miszér
éről. A
al akar-
szállit-
és be-
gsgó két-
tonaság-
láltára
nt hogy
kiraká-
tt szét-
MOKRA-
emokrata
slatai el-
gyali me-
y a kato-
nlen pén-
nép utol-
A bol-
etlen vá-
mhatóság
almaknál
s ezek ré-
i ellenke-
eg a most
l szól a
l fejed-
sához, az
ban, hogy
znak, ő is
abb, sem-
n.
lini rend-
est főkap-
keresztül
országba
a ezellai,
érkező Al-
erényletet
városnak
INKA TI-
számára,
mbeli hon-
a ajánjuk
DONSÁGI
SEF
MZZETT
ZTARA
N. J.
féle hazai
li és Egri
m, Margit
vizek és
t hashajtó-
orszezség,
illatint és
János te-
alódi Róth-
sok és haj-
gytekek és
ra. Vidéki
SEGEMEN
RDULJON
AND, O.
gnac, Ba-
Tearm.
EN gyártja.
szakalkotó
obb gyógy-
kezik, igen
ségees gyó-
„RADIAL
iszik, hogy
fog érezni.
bb keserűk
gyorító és
vekből más
nakis akkor
TÁRSASÁG
valamint
nyekző gőz
YORK.

SZOMORU NAPOK.

REGÉNY.

Írta: Jókai Mór.

[Tizenkilencedik folytatás.]

Az éjszakai homályban hamarabb lehetett a zajt hallani, mint a tárgyakat tisztán felismerni.

Mária ugy képzélte, hogy nyers szitok között kétségbeesett sikoltásokat hall, s homályosan kivehető tömegek mozognak alá s fel a ház körül.

Ösztönszerűleg megtapintá a nyeregkapában pisztolyait. Helyeiken voltak.

Néhány perc múlva közelebb ért a házhoz s borzadva látta a jelenetet, mely figyelmét régóta magára vonta.

Néhány száz pár, a néposztályok legalsóbb rétegéből, rajzolt ki s be a csárda ajtaján, vad rikoltás és szilaj dajda között. Két nagy hordó volt kiállítva a ház elé, beütött fenékek, melyből kalappal merített a pálinkát, akik hozzáérték, néhány már csak támaszkodva bírt lábán maradni, a két hordó közé egy szék karjához ószakállas zsidó volt kötözve, akit a részeg csapat embe-

lerek felváltva vallattak, szakállát szálanként tépdésve; a kintott martalék ordított, de nem felelt semmit, csak néha könyörgött, hogy ártatlan leányát ne bántásák. Valami fehér nőalak a küszöbön feküdt keresztül; minden azomon, aki átlépte, egyet rugott is rajta. Az már nem érezte.

Mária felháborodva lovagolt a vén csárdást kintó csapat közé s férfias bátorsággal szólt:

— Mit eszelesektek itt?

Az emberek csak akkor látszottak a lovatot észrevenni, midőn közöttük volt.

Egy fiatal síheder, tömpe, beütött orral, meztelen mellel, csimbókós haja orcáját ellepve, felelt a kérdésre:

— Egy méregkeveréknek fizetünk, ha tudni akarja, urfi!

— Ki keveri a mérget? — kérdezte Mária, kinek lelke messze járt attól, hogy e választ megérthesse.

— Kicsoda? — szólt a ficzkó dacosan. — Ni, mintha nem tudná? Hát nem az urak bízták a zsidókra, hogy keverjenek mérget a pálinkába. Mi?

Mária annyira meg volt lepette, hogy nem tudott rá mit válaszolni.

— Ni, hogy teszi magát, mintha semmit sem tudna. De mi tudjuk. Akár-hogy szöttek, fonták. Kitudtuk. El van árulva minden. Valld meg zsidó, hogy méreg van a hordóban.

Hanem azért itták, ami a hordóban volt, mintha mindenki meg akarna győződni felé, milyen lehet az a méreg.

A szószóló suhanec telemerít kalapja karimáját s odalépett Máriához:

— No, ifjúr, ha nem hiszi, hogy méreg van benne, hát tessék megkóstolni, tessék.

Mária undorodva tolt el magától a piszkos kalapban nyugtató ronda italt.

— Látjátok, nem akarja inni, tudja is, hogy méreg van benne.

„Le kell rántani lováról!” — kiálta ekkor egy hang a tömeg közül.

„Fel kell kötni őt is oda, ahova a Hétfalus-urakat fogják kötni!” ordította a másik.

A piszkos síheder hirtelen megragadta a páirka zsinórát s többen kinyújták kezeiket Mária ellen.

A vad fenyegetések egyszerre visszahúzták a delő lélekjelenlétét. Hirtelen újat ütött lovakorbácsa gombos végével a lovat feltartóztató suhanec fejére, hogy az arczal a földre bukott le, s azzal sarkantyuba kapva paripáját, egy perc alatt kingerült a tömeg közül; egy utána hajított bot zúgott el feje fölött, s egy pár egyenesre ütött kassza vágor felé elkésett csapással; néhány jufutó suhanec kergetni kezdte, hosszú társzékér volt keresztbe fordítva az uton; azt hitték, hogy ott elfoghatják; a delő egy szökéssel átugratott a gáton, mire üldözői elmaradtak mögötte, hanem amint hátrafordult, hallá a rémséges hahótát, amit utána küldtek s egyes fenyegető kiáltásokat:

— Csak hadd menjen. Jó helyre megy oda! — És újra hahótával kacagtak utána.

Amint Mária néhány száz lépésnyire haladt, megdöbbenve vevé észre, hogy paripája elkezdi sántítani, nagyot botlik s egyre lassabban lépett.

A jó mén, midőn átszökött a székértorlaszon, bizonyosan megráándította egyik első lábát.

Nemsokára csak lépve bírt haladni,

s Máriának szüntelen feszítve kelle tartania a kantár szarját, hogy lova ne botorkázzon annyit.

Jó, hogy üldözői utána nem mentek most, alig bírt volna előlük megszabadulni.

De miféle rendbontó had lehet ez? töprenkedék magában Mária, mely polgáriusult országban, rendes kormányzat és törvényszolgáltatás mellett ily önkényű kicsapongásra vetemedik? Arra, hogy ez valami elterjedt lázadás rémjelenete is lehet, távolról sem gondolt.

Eközben ama sötét kárpit mindjobban bevonta az eget, a vidék egészen elsötétült, egyik csillag a másik után borult el; a ló horkolt és fejtét hányta. Mária nem maradhatott többé a nyeregben, attól félve, hogy lova fején keresztülesik, hanem leszállt s lova kantárát karjára akasztva, úgy vezette azt maga mellett.

A begyepesedett utat nehéz volt már kivenni a sötétben s Mária csaknem egyenesen haladt egy nem messze világló fény felé, mely valami utszéi ház ablakából látszott jönni.

Amint közelebb jutott a házhoz, úgy tetszék neki, mintha annak környékén is jövő-menő csoportok tüneznének elő s hangosabb szóváltások zaja hallatszanék.

Most tisztult fel előtte, miért nevetek üldözői oly hahótával, midőn erre látták menekülni. Itt is el volt állva az ut.

Egy perczre megállt; a női gyengeség egy perczre erőt vett szívében, néhány-szor végigborzadt egész teste azon ösztönszerű iszonyattól, melynek okát még nem érte utól az öntudat. Azon gondolkodott, hogy meneküljön. Félre az utról, az ismeretlen erők közé... Azután ismét észbe jutott, hogy miért jött? s nem reszketett többé, kivette pisztolyait a nyeregkapából; felhuzta sarkányait, új gyutasot tett eszappanyuk alá, az egyiket hóna alá fogta, a másikat kezébe s lovat megkötvé egy utszéi fához, minthogy ily állapotban hasznát nem vehette, elszántan nekiindult a zajgó csoportnak.

Könnyű lett volna ugyan a sötétség közepett, egy kis kerüléssel egészen kitérni előlük, de valami veszélyes kíváncsiság, mely ugy ösztönöz felkeresni azt, amitől éppen rettegnünk, nem engedte azon határozatától eltérni, hogy éppen a lármás csoportok között haladjon keresztül.

Azok csak akkor vették őt észre, midőn már közöttük állt.

„Megállj!”, hangzott egyszerre körszélről s egy kasza hegye szegült a jövővény mellé.

Mária visszanyerte lelke minden erejét a veszély pillanatában.

— Tíz lépésnyire tölem! — kiálta csattanó hangon; — aki közelebb lép, lelövöm! Mit akartok?

Amerre pisztolyát fordítá, hátra húzódt az élle a ronda csoport; ha menti akart volna, tiszta volt előtte az ut, akadálytalanul keresztülhaladhatott.

De most már többet akart. Átérté e néhány sötét jelenetből, hogy itt valami gonosz készül a Hétfalus-uralad ellen. Meg kelle tudnia, mi az? és talán segíteni rajta.

— Mit akartok itt? — ismétlé a kérdést.

E pillanatban kinyílt az utszéi ház ajtaja s kilépett rajta Bodza Tamás lámpával kezében.

— Ki beszélt itt? — kérdezte széttekintve a sötétben.

Néhány félénkebb parasztlégény az ajtó mögül mutatá neki a jövővényt, figyelmeztetve rá, hogy ne menjen oda, mert puska van a kezében.

A mester bátran lépett Mária elé, feltartá feje föl a lámpást, hogy amannak arczába láthasson.

— Milyen szép feje van az urinak, — dörmögé a borzas Hanák a háta mögött, — hogy illenék a kaszám hegyére!

— Csitt, — szólt a mester. — Én hadd beszéljek. Kicsoda az ur, és mit akar?

— Azt nem mondom meg minden bolondnak. Előbb akarom tudni, hogy ti kik vagytok? Ha rablók vagytok, védem magamat ellenetek, ahogy tudom; ha bolondok vagytok, akkor igyekezek felvilágosítani; ha derék, hős férfiak vagytok, akkor kezet fogok veletek.

Ez utóbbi eszme csak akkor jutott észbe Máriának, midőn Bodza arczát megpillantá. Hasonló rajongókkal ő is találkozott elégszer s alkalma volt őket tanulmányozni.

Bodza szemei felvillantak e szóra.

— Mi nem vagyunk sem rablók, sem bolondok, hanem vagyunk igaz, hős férfiak, kik harezolunk az egy testvéri-

ségért a jeges tengertől a meleg tengerig.

Mária leereszté pisztolyai sarkányait, eltette azokat oldalzsebébe s bizalmasan nyujtá kezét a mesternek.

— Ugy légy üdvöz testvér, én Orosz-honból jövök.

Bodza Tamás gyanakodva tekinté sanda szemöldei alól Máriára s azzal a kisujjára vont vagyűrüt szemei elé tartva, kérdezé tőle:

— Tudod, mit jelent e három betű? [U. S. S.]

Mária mosolyogva válaszolt: — „Ud szlovenszke sztridnoszti.”

A mester megszorítá az élje nyujtott kezét.

— Jer innen a házba, — szólt, őt magával vezetve, míg a parasztek engedelmeskedve emeltek előtte kalapot, utat engedve az ajtónyílásig.

A csárdaszobából kiküldött a mester mindenkit s midőn egyedül maradtak, hevesen kérdezé oroszul:

— Te Oroszországból jössz? Melyik részéből Oroszországnak?

— Az örök városból, a Kream kapui alól, — felelt Mária szintén orosz nyelven.

Bodzának minden gyannja elenyészett. Ez valóságos „ud”.

— Mi hír van Romulus halála óta az országban?

Mária jól tudta, hogy kit értenek Romulus alatt? Nem mást, mint Muravieffet, ki az új Róma falait volt felépítendő, mely hajdan ura legyen az egész világnak. Mária nem volt proslétyája e rajongó egyleteknek, de a forráshoz közelebb állva, a szállongó mendemondák után több mesét volt képes mondani Bodza Tamásnak, mint az ő neki, saját gazdag fantáziája leleményeivel is szaporítva azokat.

— Romulus nem halt meg, Romulus most is él, — szólt suttogva a kérdezőnek.

— Hogyan? — kérdezé Bodza meglepetve — tehát hova lett?

— Eltűnt. Miként Romulus. Elragadták az istenek, — szólt Mária és rejtélyesen mosolygott, mintha ő többet is tudna róla, hogy hová lett.

Bodza hevesen ragadá meg kezét.

— És egykor újra meg fog jelenni, ugy-e?

Mária szótlannul, kézzorítással válaszolt.

— Tehát igaz, — folytató a mester lelkesülten, — hogy nem őt fejezték le, hanem helyette egy lelkes jó barát áldozta fel magát?

— Az az én testvérem volt, — szólt Mária eltakarva kezével szemét, azután hirtelen a mester vállára tevé kezét. Ne sirj, ne sirasd. Látod, hogy én nem siratom, pedig nekem testvérem volt. Romulus él, és áldozatot és engedelmeskedést kíván mindnyájunktól.

A mester még forróbban szorítá meg Mária kezét.

— Mi a te neved, szeretett testvér?

— Neven Fabius Cunctator, — szólt Mária. [Jól ismerte a rajongók azon gyöngeségét, miszerint szerettek maguknak a classicus korból válogatni neveket.]

— Az én nevem Numa Pompilius, — szólt öntetszéssel vette hátra fejét a mester. Hü az ügylőz; lelkesült az eljárásban, higgadt a megdöbbenésben, kéréhetetlen a kivételben és rettentetlen a veszélyben.

És újra megszoríták egymás kezét, forrón és bizalmasan. Mária pedig azon gondolkodott, hogy e lelkesült, higgadt, kéréhetetlen és rettentetlen férfinak nem jó volna-e azt a száraz, sovány tor-kát, mikor legjobban beszél, megragadni, összeszorítani és beléfojtani a leket?

— Ti felemeltétek a zászlót? — kérdezé Mária a derék Numa Pompiliustól. — Ki adta nektek erre a jelt?

— Az ég és a föld, — felelt a mester; — az ég, mely elküldé a népekre a ha-

lált, és a föld, mely megnyílt a haldoklók előtt. Soha jobb alkalom nem kínálkozott, mint a mostani. A rettentés vezényalag házról-házra jár, nagyokat lép egyik falutól a másikig és szomorúságot, rémületet visz mindenüvé.

Az emberek látják, hogy az élet olesó és nem lehet tartogatni. A kétségbeesés fölbont minden köteléket, ami urak és szolgák, adósok és hitelezők, alattvalók és parancsolók között van. Csak egy szikra kellett, hogy minden lángba boruljon. Ez a szikra már megvan gyujtva.

— Mi módon?

[Folytatása következik.]

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése. PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA. Az összes hajóvonalak képviselője. HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyző 449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELSŐ NEMZETI BANK

[FIRST NATIONAL BANK]

LEECHBURG, PA.

Összes tőke: \$450.000.00.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thomson.

ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK ugy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik.

AZ ÖN BETÉTEJE ezen bankban teljesen biztos és bármikor előleges felmondás nélkül kivethető.

BETÉTEJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét.

PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legújtanysabb áron és a leg-
rövidebb idő alatt.

AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökéi lévén, hajó-
jegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árában vásárolhat.

Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg.

C Z I M:

FIRST NATIONAL BANK,

LEECHBURG, PA.

BESZÉLÜNK MAGYARUL.

THE 'STATE BANK'

AZ ÁLLAM BANKJA

378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. L., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség, \$1,000,000

Több, mint 16,000,000

Betétek több, mint 16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

Dr. Wm. Julian

FOGORVOS

186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Található d. e. 9-től este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogmátte-
tekért jótállást vállal. Interstate Phone 1024.

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája

IV., Sütő-utca 6. szám alatt van.

Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ. MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az Ó-HAZABA. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője. MINDENMÉRT közjegyzői okiratok szakszertőn kiállítanak és konzulátuálag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan járunk el. REAM BIZOTT ÜGYEKBEEN pontosan és lelkiismeretesen járunk el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz. UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIÓKÜZLETEK: ALPHA. N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankozéket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.

Tíz év óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyjroda és közjegyzői hivatal.

NEMZETKÖZI UTÁZÁSI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TÁRSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.

Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesít.

Bankárok, hajójegyr- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölesönkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olesón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-hazába sehol olesóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

RÓTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégebb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan s legolcsóbb árúval. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árral.

Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Cím: Jos. Roth and Sons.

HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékpénztár és Hiteltársulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankháza egyik s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekkszámlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegyeladási és közjegyzői iroda.

KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlet, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegyelárutás. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa.

Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.

Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfogad. Pénzküldés és hajójegyjroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave.

Tőke 100,000 dollár. Fölsőleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvániának legrégebb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton.

Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jótállás mellett, olesón és gyorsan.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O.

Államilag engedélyezett hajójegyr-, pénzküldés és közjegyzői iroda.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.

Pénzküldés és hajójegyek. Bármennyi okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.

Pénzküldés, hajójegyjroda és közjegyzői hivatal.

WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.

Pénzküldés és hajójegyjzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto.

THE YOUGH NATIONAL BANK

of CONNELLSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A connellsvillei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztáros.

ELSŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK

MINERSVILLE, PA.

